SUSCRIPCIÓ
Barcelona . Una pesseta al mes
Espanya . . 4'50 pessetes al trimestre
Extranger . 9'00 id. id.
Pagant per anys, una pesseta de rebaixa

EL:POBLE:CATALÀ

DIRECTOR-GERENT
PERE COROMINAS
REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
RAMBLA DE LES FLORS, 14, PRAL.
IMPREMPTA
CARRER FORTUNY, NÚM. 2, TERS
TELÈFONS
Redacció, 723 - Impremta, 2,293

ANY VII NÚM. 2.043 BARCELONA, DISSABTE, 8 OCTUBRE DE 1910 UN NÚMERO, 5 CÉNTIMS

La República de Portugal

El moviment se consolida
La magnanimitat republicana salva la familia reial
Mort de l'almirall Dos Reis--El rei abdicà?

LA REPUBLICA PORTUGUESA

No escriguem avui un article fred, un article de disquisicions sobre'l cambi que aportarà a la política europea la lliberació de Portugal. Abandonemnos a la gloria de saludar la República en l'admirable petita nació qui ha sabut improvisàrsela reaccionant contra una tradició immemorial de monarquia. Fa poc, feia notar jo que Fransa era encara l'única nació del món ont la República fos la consequencia d'un esfors renovador y antitradicional. Afegim avui un segon nom, endavant gloriós, al de la gran Mestra de democracies.

Portugal, qui a mitjan sigle XVII va seguir a Catalunya en l'esfors de lliberació contra l'absolutisme d'Olivares, respira avui, com Catalunya, un vent de revolta renovadora, y segueix a Catalunya, més afortunat que ella, en els seus esforsos de llibertat.

Portugal no té, com Catalunya, la desgracia de trobarse junyit a una extensió de territoris ont persisteix més que en lloc del món l'imperi d'una tradició odiadora dels vents revolucionaris. Terra de litoral, com Catalunya, no participa de aquell «reclusionisme», d'aquella incapacitat d'assimilació qui caracterisa les terres inter-continentals, ruralistes, obstinades en el període purament regional y geogràfic. Posat en els límits occidentals de l'Europa llatina, ha sabut penetrarse bé d'aqueix occidentalisme ont hi ha el solar de la llibertat. Si per una mena de vesinatge marítim l'influencia anglesa hi ha assegurat el sentiment democràtic, Fransa hi ha fet arribar una espurna de la flama encesa en 1789 pera abrandar successivament la bastilla de totes les reialeses.—Y així, en aquest 4 de octubre, un 10 d'agost de 1792 s'es renovat davant el Palau Reial de Lisboa.

Portugal, històricament, podrà esser un germà menor d'Espanya; espiritualment es un germà major, ja que'ns precedeix Y hi ha una certa vergonya, davant el seu exemple, pera aquesta Espanya incapàs de la definitiva incorporació a la occidentalitat europea, incorporació que li correspondria topogràficament.—Mentres la bandera republicana, per imperi del poble, s'alsa en el Palau lisboetà, ignares multituts omplen de manifestació els carrers y les iglesies espanyoles, demanant la persistencia de l'embrutiment secular...

D'avui endavant, Espanya serà més que mai (¿fins quànt?...) una excepció entre les terres llatines. Si descomptem Italia, ont la monarquia se salva precisament pels seus origens antipontificals y revolucionaris, totes les nacions llatines d'Europa y Amèrica seran republicanes, excepte Espanya. Y Espanya romandrà enclosa entre les fronteres de dues repúbliques, pel nord y pel ponent, com un fòsil entre dues roques... Temps quedarà, amics meus, pera parlar de la trascendencia que en quant al nostre futur tindrà aquesta situació excepcionalment dificultosa.

Feia dies que's podia sentir el bull de la caldera, pròxima a l'esclat. El jove rei demostrava una incapacitat absoluta de «popularisarse». L'única salvació dels reis està en saberse posar a l'altura respectiva de llurs pobles, y en saber esdevenir «presidents de república», a la manera d'Eduard VII, quan llurs pobles són ja dignes de republicanisarse. Recordances ben oportunes avui me porten a la memoria que tota la prempsa, tractant dels consells donats a Alfons XIII pels sobirans reunits a Londres en l'enterrament d'Eduard, digué que en Manuel II va esser l'únic en votar per l'apoi al clericalisme y l'obstinació en el passat... Es d'esperar que la llissó sia recullida...

Paralelismes d'ocasió me giravolten pel pensament; y me dic: Joan Franco va caure bescantat per l'opinió lliberal de tot el món. Antoni Maura va tombar entre'ls punys closos de tot el món. Un esfors de modernisació va seguir a la dictadura franquista. Un esfors de modernisació ha seguit a la tirania maurista. Aquell esfors ha resultat inútil. ¿Ho serà també aquest?

Ha estat necessari el transcurs d'un sigle pera que la Marsellesa de París sonés de ple en les boques del Tajo. ¿Quin temps caldria pera ferla entonar de ple en la nostra Espanya, de mar a mar?

Com a per una casualitat providencial, el nou president del Brasil, Fonseca, haurà pogut assistir an aquest rejoveniment de l'ilustre metròpoli, als peus de l'estatua de Cabral. Y pensaria en la gloria de la colonia immensa, qui sabé un dia, sacudintse l'inútil enfarfec de l'imperi, exercir de futura professora pera la terra maternal.

Curiosa psicologia la dels nostres burgesos! Podria ferse un notable estudi sobre les relacions entre'l desitg y la creencia. Lo que's «vol», acaba per «creures» com un fet innegable. ¿Hi ha una revolta a Barcelona? Donc el burgès, a mida del propri desitg, improvisa, d'imaginació, execucions en massa al bell mitg dels carrers y al pati de les fortaleses sinistres... Y bé: ¿sabeu quína era ahir la creencia unànim del burgès davant l'estupefacció y la contrarietat de les noticies que anaven arribant? Aquesta: «De segur que a hores d'ara l'esquadra anglesa ja deu estar bombejant Lisboa, pera reconstituir el govern monàrquic y salvar la situació...» A tal punt arriba el desconeixement de les coses, la falta de isocronia de batec de les nostres burgesies ab Europa, l'ignorancia del fort paper de Britania precisament com a institutriu de llibertat y afavoridora de les emancipacions en sentit d'avens, contrarrestant influencies antilliberals com la de Alemanya a Turquia, com la de Russia a Persia.

Vegis, abans d'acabar, una salutació al gran nom que'ls revolucionaris victoriosos han posat sobre el front de la nova República, encara vermell del bateig cruent: el nom simbòlic den Teophilo Braga, veritable concentració de la cultura portuguesa, coronat fa poc en un homenatge de tot el país a la flor més pura de la seva idealitat.

Y ara, companys, alcem una copa catalana a la gloria y a l'immortalitat de la República de Portugal!

GABRIEL ALOMAR

República Federal

Per la seva gran oportunitat y trascendencia en els moments actuals, copiem un magnífic article publicat en *El Federalista*, d'aquesta ciutat, fa anys, y que fou enviat al senyor Vallès y Ribot, pel seu autor Teòfil Braga, actual president del Govern portugués.

Pera molts individus avesats a l'artificial y violenta unitat administrativa, el nom de «República Federal» aplicat a la futura constitució política portuguesa, produeix una impressió dolorosa, que es originada per la falsa idea de considerar que Portugal té d'esser dividit en cantons independents entre sí, federats pels interessos generals y de mutua defensa. Res més absurde no sols en quant a les condicions territorials com els elements ètnics. Y ab tot, Portugal, per la seva situació geogràfica junt a una gran nació que influeix poderosa y inconcientment sobre les nostres declinacions, mai podrà tenir una República unitaria. Considerem els dos aspectes del problema. La República federal varia segons la major o menor extensió del territori; en els grans països com Fransa o Espanya, existeixen divisions territorials ben caracterisades per la climatologia, per la diferencia de produccions, per les diversitats d'industria, y, sobre tot, per la variació ètnica de les rasses, de les llengues, de les costums en les quals prepondera una tendencia separatista. En aquests països, la República unitaria exerceix la mateixa violencia centralisadora de les monarquies constitucionals, y aquest malestar, aprofitat pels elements reaccionaris de les restauracions dinàstiques, han cooperat y no poc pera que aquestes repúbliques fossin traidorament assassinades, la francesa en 1848 y l'espanyola en 1873.

Són aquests els mals de la República unitaria; mantenen la coacció política y administrativa de la centralisació monàrquica y s'exposen a esser ofegades per assalt. El sentiment local mai podrà extingirse en les redaccions sobre tot quan aquest sentiment se funda en una diferencia cantonal; aquest sentiment indisciplinat se manifesta en l'historia com alsament separatista en lluita per l'immunitat dels furs locals: lluità la Fransa meridional contra la Fransa del Nord, això es el municipalisme contra el feudalisme; lluitaren les provincies espanyoles contra l'absorció lleonesa y castellana y fins moderadament, els bascs apoiaren l'esperansa de l'autonomia en el criminal moviment carlí. La disciplina d'aquest sentiment local consisteix en reconèixel com llegítim y deixarlo aspirar en la seva forma total y armònica en la República cantonal; perquè una vegada assolit aquest resultat pel desenrotllament de totes les forses locals, la necessitat de mantenir la propria autonomia farà que's lligui per la federació ab altres cantons. Y així com l'individualitat de l'home deu coexistir ab la colectivitat social, com condició essencial de tota la civilisació, sense atentats mutus, sense sacrificis de part a part, així també, deu realisarse l'independencia de l'agregat cantonal, sense que'l seu individualisme polític desaparegui en la dieta general.

Aquesta es la questió de progrés y perpetuitat de la República en els Grans Estats, fonamentada sobre'ls elements naturals y racionals de qualsevol societat. Espanya es dels pobles d'Occident el que abans té de realisar el principi federatiu. Italia desmenbrada durant sigles pel Papat y per les monarquies espanyola, francesa y austriaca, sols podrà garantir la unitat nacional que inspirà tota la literatura desde Dant fins avui, reconeixent les condicions naturals del seu cantonalisme territorial y ètnic dantlos el víncol racional de la federació.

Fransa serà la darrera gran nació occidental que ha de realisar el federalisme intern de ses tres grans zones ètniques, avui tan clarament demarcades en les creacions literaries com en l'Edat Mitja, quan la artificial unitat monàrquica constituia una violencia exterior; y serà la darrera perquè allà fou ont la forma monàrquica tingué major desenrotllament, tornantse a l'administració consequentment centralisadora.

En els petits països també se presenta baix dos aspectes: Portugal per la seva posició geogràfica està en contacte ab Espanya y se pot dir que cap acte de la seva historia o de la seva política fou mai dut a lloc sense que Espanya influís de presencia. Si Portugal fundés una República unitaria, hauria fatalment de modificar segons l'estat en que estigués Espanya en aquell moment; siguent monàrquica, seria impossible mantenir a Portugal la República, o perquè la monarquia intervindria directament contra el nostre progrés polític o perquè se prestaria a esser centre de conspiració de tots els elements reaccionaris de la restauració dinàstica.

Portugal es molt petit comparat ab Espanya y fou per l'apoi directe de la monarquia a les tres restauracions carlines, isabelista y alfonsina que la República espanyola s'enfonzà. En el cas contrari pot calcularse l'eficacia de l'acció.

Essent Espanya republicana, y pera eserho ab estabilitat, es necessari que converteixi les seves tendencies separatistes en federalisme, la República Portuguesa pera enfortirse contra tots els elements de pertorbació interna, tindria que confederarse ab els Estats-Units de la península ibèrica. Per la seva situació geogràfica, per sa major cultura moral, per sa major capacitat de cosmopolitisme, Portugal ocuparia en aquesta confederació de petites repúbliques la llegítima y natural hegemonia de la península. Aquest es el sentit de la República federal aplicat a la nacionalitat portuguesa. Per ell se veu que no podria avensar mentres Espanya estigui atrassada y que Espanya monàrquica es un perill constant pera la nostra autonomia nacional. Per medi de la República federal acaben *pera sempre totes les menasses de l'iberisme, o modificació forsada de les dues nacions baix una sola testa coronada* y adquirirem de nou l'estímul nacional que ens farà entrar en la vida històrica de la qual estem fòra desde el sigle XVI. La República federal es l'única solució pràctica en la nostra destinació política futura: pera conseguirla, caminem per la corrent evolutiva de les coses. Els que parlen de República vagament, no volen més que fer retòrica ab el seu dilectantisme democràtic.

TEOFIL BRAGA

Centre Nacionalista Republicà

Carrer de Pelai, 42, principal

Aquest vespre, a dos quarts de dèu, conferencia del conegut lusitanista ***D. Ignasi de L. Ribera y Rovira.***

LA REVOLUCIÓ DE PORTUGAL
VISTA DESDE CATALUNYA

Informació oficial

Els exreis de Portugal arriben a Gibraltar

Madrid, 7 octubre. — El senyor Canalejas al rebre als periodistes ha manifestat lo seguent:

Anit, de matinada, el marqués de Villalobar telegrafiá al Govern anunciantli que'ls reis de Portugal estaven embarcats y que's deia havien sortit cap a Vigo.

El senyor Canalejas se va traslladar totseguit al ministeri d'Estat conferenciant ab el senyor García Prieto, a fi d'adoptar les mides oportunes pera el desembarc de la familia reial portuguesa en l'esmentat port.

També parlá el quefe del Govern ab el ministre de la Governació.

Al poc temps la noticia anterior fou rectificada per un telegrama del cónsul d'Espanya a Gibraltar que deia:

«Anit arribá an aquest port el iact «Dona Amelia» conduint a tota la familia reial portuguesa, inclós a l'infant don Alfons.

Aquest matí han desembarcat els reis portuguesos y els infants, tributantlos les tropes angleses els honors corresponents.

El iact «Dona Amelia» issava el pabelló reial y fou saludat per un barco portugués que's trobava a Gibraltar arborant la bandera portuguesa.»

Després d'això ha manifestat el senyor Canalejas que tenia la presumpció de que cap individu de la reial familia del país veí se trobava ferit.

A propòsit del lloc en que fixaran la seva residencia els reis desterrats, el Govern espanyol no té noticies.

Per una part se diu que aniran a viure a la residencia que té a Fransa la casa d'Orleans y per altra s'assegura que s'instalaran en la possessió de Villamanrique que té la comtesa de París y altres, en fi, diuen que aniran a viure a Anglaterra.

Ont es en Souza?

Madrid, 7 octubre. — Malgrat les indagacions, s'ignora a Lisboa, segons comuniquen de Badajoz, ont se troba el president del Consell monárquic Teixeira de Souza.

La darrera vegada que se'l vegé fou a l'entrar a casa seva.

La seva casa estava envoltada de guardes municipals y policies preparats pera defensarse de qualsevol agressió.

Souza se negá a rebre als periodistes ni acceptá visites de cap mena, dient que volia estar completament sol.

La creencia es de que ha fugit disfressat.

La darrera tentativa den Souza pera contenir la revolució, fou cridar els reforsos de tropa que's trobaven a Santarem enviant a cavall a un home de la seva confiansa que fou apressat pels revolucionaris.

Detalls retrospectius

Madrid, 7 octubre. — Tres regiments realistes que marxaren sobre Lisboa foren sorpresos per gran nombre de revolucionaris y una forta columna de tropes sublevades.

Aquestes feren un rapidíssim y hábil moviment envolvent, copant als tres regiments sense disparar un tret.

Lleals y revolucionaris s'abrassaren y donant visques a la República entraren a Lisboa.

El poble'ls aclamá ab entusiasme.

CLÍNICA C. CROUS Herpes, Tuberculosis pulmonar, Vias urinarias. Curación segura y rápida. CARMEN NÚM. 56, PRINCIPAL.—Véase anuncio cuarta página.

Dr. Galí y Lalande Ha traslladat son domicili y gabinet de consulta al mateix carrer de Fontanella, número 7, primer, segona.

Tot Portugal s'adhereix ràpidament a la República

La tranquilitat es absoluta
L'esperit del nou Govern

Madrid, 7 octubre. — El Banc de Vigo ha rebut un telegrama dels banquers Barcen, d'Oporto, dientli que la República está constituida legalment y assegurat l'orde a tot Portugal.

Les comunicacions directes estan restablertes.

En Texeiro de Souza y Ramos Botella anaren al quartel general y entregaren la direcció del Govern a les noves autoritats.

El Govern ha telegrafiat a tot arreu, inclós als pobles, pera que sia issat el pabelló de la República, evitant l'efussió de sang.

Molts diputats y prohoms republicans se trobaven als ministeris desde'ls primers moments en que's constituí el Govern provisional, cridant l'atenció d'aquest sobre diversos detalls pera la ordenada marxa de l'administració del país.

Totes les indicacions eren poques; els ministres, especialment els de la Governació y Guerra, no podien atendre a tot dictant ordes, prevenint excessos propris d'aqueixos moments d'efervescencia general.

El partit dels disidents s'ha disolt. El quefe Alpoim s'ha adherit a la República.

Les tropes de les provincies segueixen adherintse al nou régim.

Els guardes municipals, malgrat l'haver acceptar el nou estat de coses, han sigut desarmats. A Setubal, el primer regiment d'artilleria aclamá la proclamació de la República. El nou Govern continúa rebent adhesions, essent la més significada la del comandant general del campament fortificat de Lisboa.

De Funchal comuniquen que s'ha issat la bandera sense incidents en dita colonia.

En quant als propósits de l'actual Govern, se creu que Teófil Braga s'inspirará en temperaments de templansa, procurant restablir la normalitat y conseguint dominar les aspiracions dels radicals, quin quefe es Alfons Costa, mantenint una política de conciliació.

El cónsul espanyol a Oporto ha donat compte de la proclamació de la República en aquella ciutat, ont la tranquilitat es completa. Les tropes demostren estar posseídes de gran alegria.

Diuen de Vigo que a bordo del «Asturias» han escapat significats monárquics, inclós el metge del rei.

Viatgers ciclistes arribats a Valencia de de Alcántara, de Porto Alegre, diuen que en aquesta població s'ha constituit una Junta republicana que's va fer cárreg de l'autoritat de la població, manant issar la bandera republicana en tots els edificis públics. El poble celebrá festes per la proclamació de la República.

La notificació oficial del Govern portuguès.—Els barcos espanyols

Madrid, 7 octubre, 6'15 tarda. — El Govern ha rebut un telegrama del Govern provisional de Portugal, participantli la proclamació de la República y que l'orde es complet.

Ha arribat a Lisboa el trasatlántic espanyol «Isla de Panay».

Encara no hi han arribat els barcos de guerra espanyols.

Un episodi

Londres, 7 octubre. — Conta el «Daily Chronicle» que'l creuer «Don Carlo» no va sublevarse fins a la nit del dimars. Durant tot el dia no s'havia notat res a bordo. Al ferse fosc esclataren dos trets de fusell, seguits de sorolls com si la tripulació fes maniobrar les ametralladores.

Era que part de la dotació s'havia sublevat y intentava apoderarse del barco.

Un reflector va dirigir sobtadament els seus raigs sobre'l pont, ont hi havia un grupu d'oficials y alguns mariners, sobre els que caigué tot seguit una pluja de bales.

Els oficials y mariners lleals, enlluernats pel reflector, varen disposarse a resistir y varen fer foc, peró els sublevats, ab l'auxili d'una ametralladora, els varen anorrear.

Així socombiren els últims marins fidels a la monarquia.

Mort de l'almirall Dos Reis

Madrid, 7 octubre. — Un telegrama de origen francés comunica que ha mort l'almirall Dos Reis, organisador de la revolució. El telegrama no afegeix més detalls. Un altre despatx atribueix la mort a assassinat realisat pels realistes. Un tercer telegrama diu que l'almirall s'ha suicidat. Aquest succés ha excitat els ánims y se temen repressions sagnantes.

Detalls curiosos

Madrid, 7 octubre. — Telegrames de Lisboa rebuts per la via de Londres donen compte d'episodis molt curiosos de la jornada revolucionaria. Diuen que a l'iniciarse'l bombeig del palau reial els palatins fugiren vergonyosament, deixant al rei Manuel, sol. Aquest, malgrat la seva poca edat, estava molt més seré que tots els que l'envoltaven.

La relació d'un testimoni

Els quefes republicans salven a la familia reial.—Rectificacions

El senyor Canalejas ha tingut noticies d'un quefe revolucionari portugués que ha arribat a la frontera.

Aquest quefe ha fet una relació dels successos ocorreguts a Portugal, per haverlos presenciat.

Segons diu, els reis no's trobaven en el Palau de Lisboa la nit en que esclatá la revolució; eren a la residencia de Cintra, ont se va personar un prestigiós republicá pera manifestar que les seves persones no corrien cap perill, perqué'ls elements revolucionaris no's proposaven atentar contra elles estant disposats a ampararles en tot moment. El quefe republicá va invitar als reis a que l'acompanyessin a la costa de Laseira, aont tenien a sa disposició el iact reial «Dona Amelia», pera embarcar y traslladarse ont tinguessin per convenient.

Mentres això ocorria, l'infant don Alfons, al davant de les tropes lleals a la monarquia, se batia als carrers de Lisboa contra els republicans; peró retudes les forses que l'infant manava va tenir d'entregarse en mans dels revolucionaris que'l declararen presoner. Un quefe republicá va portar aleshores a don Alfons aont estava el reste de la familia reial, invitantlo a embarcar ab ells en el iact «Dona Amelia».

El republicá que en la frontera ha facilitat aquestes noticies assegura que la consideració dels seus correligionaris envers la familia reial es gran.

Ha desmentit que hagin sigut volades y incendiades les residencies reials de les Necessitats y de l'Ajuda; sols sofriren grans desperfectes per efecte del bombardeig de l'esquadra.

El convent dels jesuites de Campolide que's creia també incendiat, va resistir als republicans. Els jesuites se defensaren matant a un soldat del regiment núm. 16.

Els revolucionaris redoblaren aleshores l'atac al convent y al fi els jesuites tingueren de rendirse.

Els republicans no els varen causar cap mal, limitantse a declarar presoners als jesuites.

Un almirall de l'esquadra's va suicidar al veure que se li sublevaven sos subordinats negantse a obeirlo. L'almirall se va engegar un tret de pistola Browing, quedant la bala incrustada al crani. Això demostra que no es veritat que'ls republicans li haguessin donat mort, com en els primers moments se digué.

El Govern republicá ha concedit un plas de 24 hores, que acaba avui, pera que'ls militars no sotmesos jurin fidelitat al nou régim. Alguns ho han fet y altres han marxat a casa seva, entregant abans les armes.

El marqués de Villalobar va estar a l'Ajuntament de Lisboa, aont está instalat el Govern republicá, pera preguntar pel súbdit espanyol y exoficial de la guarda civil senyor Robles, que actualment tenia un comanament a la guarda municipal de la capital portugesa. El senyor Robles se va batre als carrers al davant de les seves forses.

També'l ministre anglés va estar a visitar al senyor Bernardi Machado, peró aquest no era a Lisboa. Havia marxat ab altres quefes republicans a provincies pera pronunciar la República a les guarnicions respectives.

Ha fet notar el senyor Canalejas que encara no té'l Govern espanyol notificació oficial d'haverse consituit el nou Govern portugués.

Potser vingui avui després del Consell de ministres anunciat que celebrará el Govern provisional.

LA U. F. N. R.
A BADALONA

Aquest vespre, a les nou, se celebrarà a Badalona, solemnialment, l'acte de la inauguració oficial del Centre d'Unió Federal Nacionalista Republicana, instalat en un magnífic casal del carrer Reial, números 21 y 23.

Promet l'acte, tenir una importancia extraordinaria. El felís aplegament de les forses republicanes y nacionalistes de Badalona, tindrà aquesta nit solemne consagració. Ab aquesta unió, la forsa del nostre partit en la veína ciutat, ha esdevingut considerable, essentli reservada indubtablement, l'hegemonia de les forses polítiques badalonines.

A l'acte inaugural hi han sigut convidades a assistirhi les més prestigioses personalitats de l'Unió, havent promès pèndrehi part els diputats provincials senyors Suñol, Nogués y Puigpiqué, els senyors Lluhí y Rissech, Layret y Vallès y Ribot y els diputats a Corts senyors Miró y Trepat y Pere Corominas.

Acompanyantlos, sabem que un bon estol de correligionaris de nostra ciutat, aniran també, aquest vespre, a Badalona.

Pera'ls que vulguin ferho, els recomanem que'ls trens y tramvies més a propòsit pera assistir al míting, desde son comensament, són: el tramvia que surt a les vuit y el tren que surt de l'estació de Fransa a les nou y arriba a Badalona a les 9'25.

CRONICA DE BARCELONA

L'ASSAMBLEA AGRÍCOLA DE VALLS

L'objecte d'aquestes assamblees, entre altres, es formar l'opinió en el país, fer que'l públic s'interessi pels assumptes agrícoles, base y fonament de tota riquesa y prosperitat; fer que'ls agricultors escoltin y llegeixin lo que pensen els que a l'agricultura dediquen sos estudis; que sàpiguen, a més dels mals que pateixen, les causes pera evitarles y els medis de curarlos; perquè tota acció, necessita en primer lloc y d'un modo primordial un voler, y mal pot voler qui no sab lo que ha de voler.

Altra de les ventatges de les assamblees, es posarse en contacte els agricultors que tinguin les mateixes necessitats, y posarse en contacte ja es unió momentania y a la costum de l'unió momentania, esdevé l'unió permanent, tan necessaria a la desvalguda classe agrícola.

Moltes de vegades se m'havia acudit fer notar la falta de tàctica que cometiem els agricultors al defensar els nostres interessos. Lluitavem ab un enemic de nostres interessos y dels de la societat en general y deixavem que ells escullíssin el terreny de lluita més ventatjós pera ells. Així ens plantejaven la batalla, agricultors contra industrials, y el resultat ja deviem prevèurel: els industrials, pocs relativament y sobrats de medis y ab veritable coesió; nosaltres, moltíssims, escampats per tot, mancats de medis y sobrats de necessitats, sense unió ni cosa que ho sembli. Havem sortit sempre vensuts y per això, si aconseguim una bona llei, no's compleix, com la referent a mescles d'olis y desnaturalisació dels de llevors, o les alcansem tan dolentes, com totes les d'alcools, ab un marge diferencial que'ns fa impossible la competencia.

L'alcool industrial y sos licors derivats són nocius a la salud, produint l'«alcoolisme crònic», el «delirium tremens» y la «bogeria»; doncs, de retop, el vi natural ne paga les consequencies. Se funden a centes les societats de temperansa, se promou una forta campanya mondial antialcoòlica, y en dita campanya s'hi comprèn l'higiènic suc de raim, confós llastimosament ab la potinga anomenada per mal nom vi artificial.

Per què, doncs, no promovem una forta y intensa campanya higiènica, defensant la salud, la vida, el pervenir de la societat? Contribuimhi tots en aquesta campanya antialcoòlica, perquè es fonamentada; però fem que's distingeixi d'entre la matzina el vi artificial y l'higiènic suc de raim; fem notar la diferenta acció patològica de l'alcool artificial, mancat dels èters correctors dels seus efectes nocius y de l'alcool de vi, que no es una fòrmula química pura com l'industrial, sinó que es un compost orgànic de fòrmula complicadíssima y diferenta en cada raim y que en la destilació del vi, ademés de l'alcool, se destilen diferents cossos més volàtils, èter en la majoria, cada un dels quals té la seva acció benefactora.

No us heu entretingut mai a considerar la data en que han aparegut els efectes nocius de l'alcoolisme? Se'l perseguia a l'alcool, abans d'aparèixer l'artificial?

Se donà'l cas demostratiu seguent: en països com el nostre, en les poblacions rurals principalment productores de vi, y per lo tant ont se'n consum més es en els llocs en que no's coneix la bogeria alcoòlica y molt poc l'alcoolisme crònic. En cambi, en països no productors de vi, però que produeixen y se consum l'alcool industrial y els licors, es ont abunda el alcoolisme crònic ab totes les nafres patològiques.

Voldria, per aquesta questió, tenir autoritat suficient sobre'ls meus companys de carrera, pera pregarlos se fixessin en lo que acabo d'esmentar y fessin la campanya contra l'alcool industrial, però respectant y enaltint el vi que tants sigles ha vingut usantse per prescripció mèdica, sense'ls inconvenients d'avui en dia. Si així ho fessin, complirien llur missió de higienistes y la de ciutadans, defensant els interessos materials de nostre país, essencialment viticultor.—J. Mestres.

⁂

La Comissió organisadora de la Assamblea Agrícola que's celebrarà a Valls el dia 23 del que som, a dos quarts de onze del matí, tingué sessió el dimecres últim, acordant:

Fixar els temes a discutir, que seran:

Primer. Diferent composició y acció fisiopatològica del vi y alcool, natural y industrial.

Segon. Adulteracions més frequents que's fan en el vi y oli; manera d'evitarles y castigarles.

Tercer. Es suficient l'estat actual llegislatiu pera defensar els interessos de la salud pública y dels agricultors?

Convidar a l'acte a les Diputacions, Ajuntaments, diputats a Corts y provincials y senadors de Catalunya, als enginyers agrònoms de la provincia y a les associacions agrícoles, demanantloshi llur adhesió.

Nomenar comissions pera l'arreglo del lloc, redacció de billets de convit y contrassenyes, y organisació d'un àpat.

Facultar a l'Arcaldia pera rebre les adhesions.

Les Companyies de ferrocarrils han establert pera la data de l'Assamblea un servei ab billets d'anada y retorn.

◆ ◆ ◆ ◆

Pera celebrar la fundació de l'Associació «Esbart Artístic», els seus socis y els de les societats aliades, celebraran, demà diumenge, a les nou de la nit, en el Restaurant Bar «La Terrasse», un banquet de germanor.

La mateixa entitat, avui, a dos quarts de dèu del vespre, en son local social, carrer Nou, 26, principal, celebrarà junta general extraordinaria pera nomenar el Consell directiu.

La vaga de la casa Comamala segueix en peu. Han abandonat el treball «voluntariament», quatre esquirols, y dos més per forsa, doncs fan llit a consequencia d'haver arribat a les mans ab els vaguistes.

La Societat del ram celebrà'l dimecres reunió general extraordinaria, acordant els seguents extrems:

Continuar la vaga ab més intensitat que el primer dia.

Aumentar el setmanal que venien percibint els vaguistes.

Boicotejar tots aquells establiments que hi tingui part directa o indirecta el senyor Comamala.

La Comissió municipal de Reforma, ha ordenat a l'arquitecte, que informi sobre una comunicació del ministre de Foment, demanant preus y detalls sobre'ls solars de la Granvia A, pera aixecarhi un edifici destinat a Oficines provincials d'aquell departament.

La banca de Barcelona y els projectes den Cobiàn

Una alta personalitat financiera de Barcelona y que dintre de l'actual Associació de banquers ocupa lloc preeminent fou anit visitada.

Dita personalitat se negava a contestar al reporter interpelador.

—No vull — deia — que'l meu nom surti en lloc.

—No hi figurarà — replicà el company.

—Tot lo que jo pugui dir ja ho han dit vostès en l'interviu que obtingueren de don Frederic Rahola, senador y secretari de nostra Associació. Lo que ell els ha dit es lo que sentim els banquers de Barcelona. Ademés dec afegir que la meva personal opinió respecte dels pressupostos den Cobián...

—Són horribles! — exclamà el reporter, interrompint.

—Y tant!... Com li deia la meva opinió constarà en el manifest que les Societats económiques donaran al país.

—Així, doncs, figurarà en el que apareixerà demà — avui pels llegidors — les primeres proves del qual han sigut trasmeses aquesta tarda a un poble de la provincia pera que corretgeixi lo que a ell pertany una altra personalitat política y económica...

—Cóm ho sab?

—Perquè podria nomenarli l'experiodista que les ha enviades per correu. Mes jo voldria una altra nova... pera comunicar als llegidors...

—No sé si vostès avui mateix la rebran en forma de circular. Mes, per si atás no, sàpiga que avui hem trasmès un telegrama a la secció corresponent del Congrés demanant que sospengui tot dictamen respecte del projecte de pressupostos...

—Y qué es d'aquest projecte lo que els hi sembla pitjor?

—L'impost d'utilitats, el relatiu a comptes corrents... y el de les cédules! El primer y tercer afecten directament a la classe treballadora...

—Y l'altre?

El senyor interpelat somriu com volent dir:

—Vosté ja ho sab.

Y el reporter recorda els anys que ha dut de dependencia bancaria y mormura:

—La usura destructora de tota iniciativa...

◆ ◆ ◆ ◆

Cridem l'atenció de l'arcalde, respecte lo que passa a la Barceloneta, ont desde la tinencia d'arcaldia, s'han dictat les ordes oportunes, a petició del propietari de unes cases, als veins de les mateixes, pera que treguessin l'aviram que tenien en uns galliners del terrat y que constituien un focu d'infecció. Les ordes no sols no han estat complertes, sinó que'ls veins han aumentat l'aviram, escampantla pels pisos.

Sembla que davant dels veins insubordinats hi va un guarda municipal, el qual ha jurat no complir les ordes per tot lo que té d'home.

LO DE SABADELL.—Quan entràvem ahir migdia, al despatx del governador, ne sortia'l diputat a Corts per Sabadell senyor Cruells.

Interrogat pels periodistes, el senyor Cruells digué que a Sabadell tot seguia en el mateix estat y que era impressió seva que actualment les coses estaven en un compàs d'espera, a l'espectativa de lo que la setmana entrant pugui passar a Barcelona.

Interrogat el governador sobre lo de Sabadell, se limità a dir que tot seguia igual.

—La descoloració dels llabis y genives, de la cara y de la pell, en la cloroanemia, desapareix ab el DINAMOGENO SAIZ DE CARLOS que es tònic reconstituient.

S'ha cursat el seguent telegrama:

«Teòfil Braga.—Lisboa.

President Foment Republicà Català de Sans, envia a vostè y la fa extensiva a tots els nobles republicans portuguesos, la més cordial felicitació, per vostra valentia en defensa de la patria portuguesa y de la República.—Batalla.»

ATENEU ENCICLOPEDIC POPULAR. — Degut a estar instalada l'Exposició de treballs dels deixebles de la Escola diurna d'aquest Ateneu, s'ha hagut d'aplassar l'inauguració d'algunes classes y per lo tant continúa oberta la matrícula fins el dia 15 del que som.

Les classes se donaran en els dies y hores que a continuació se detallen:

Francés, a càrreg del professor don Ramon Asselit, primer grau: dues classes, l'una els dilluns, dimecres y divendres, de deu a onze, y l'altre'ls dimars, dijous y dissabtes, de vuit a nou.

Segon grau: els dimars, dijous y dissabtes, de nou a deu.

Anglés, a càrreg del professor don Manuel Valls. Primer grau: els dimars, dijous y dissabtes, de nou a deu; segon grau: els mateixos dies, de deu a onze.

Italiá, a càrreg de don Alexandre Fedi. Primer curs: els dilluns y dimecres, de nou a deu; segon curs: els dimars y dijous, de nou a deu.

Esperanto, a càrreg de don Antoni Barret els dilluns, dimars, dijous y divendres, de nou a deu y de deu a onze.

Teneduria de llibres, a càrreg del professor mercantil don Ferran Boter, els dilluns, dimecres y divendres, de nou a deu.

Taquigrafia sistema Martí, a càrreg del professor don Rafel Cardona, president de l'Academia de Taquigrafia, els dimars y dijous, de nou a deu.

Gramática catalana y castellana, a càrreg del professor don Ferran Cid, els dilluns, dimecres y divendres, de nou a deu.

Aritmética superior, a càrreg de don Francisco Bosch, els dilluns y dimecres, de vuit a nou.

Algebra, a càrreg del mateix professor, els dilluns y dimecres, de nou a deu.

Algebra superior y trigonometria esférica, a càrreg del professor don Josep Bordas, els dimars y dijous, de vuit a nou.

Solfeig y Teoria musical. — Primer curs, a càrreg del professor don Pere J. Pagés, tots els dies feiners, de dos quarts de set a dos quarts de vuit. Segon curs, a càrreg de la professora senyoreta Maria Devalillo, els dilluns, dimecres y divendres, de dos quarts de sis a dos quarts de set.

Música y cant (conjunt vocal), a càrreg del director y subdirector de l'Orfeó don J. B. Espadaler y don Agustí Pereña y els professors senyoreta Maria Davalillo, Josep Martorell y Adela de Cots, tots els dies excepte'l dissabte, de nou a onze del vespre.

Gimnás a càrreg dels professors don J. García Alsina y don Antoni Martínez, tots els dies excepte'ls dissabtes, de nou a onze del vespre.

Classe elemental pera adultes (lectura, escriptura, gramática y aritmética), tots els dies, de dos quarts de vuit a nou del vespre.

ROMEA. — A la tarda se donarà en aquest teatre una representació extraordinaria de la clàssica obra den Pitarra «El ferrer de tall», vist el grandiós èxit que obtingué'l primer actor l'Artur Buxens en el protagonista de dita obra, fentli el públic espontanies ovacions.

Després del drama se representarà el graciosíssim sainet del gran Vilanova, «Qui... compra maduixes», reproduit ab gran aplauso.

La Secció d'Excursions del Centre Pla de Bages, efectuarà demà diumenge, una excursió y visita al Monastir de Sant Cugat del Vallès.

Hora de sortida, a les cinc en punt del matí, tornant a dos quarts de dues de la tarda.

Punt de reunió, plassa de Catalunya, davant de la «Maison Dorée».

Se prega la puntualitat als que desitgin assistirhi.

L'arcalde ha encarregat al senyor Falqués que s'en revisti ab l'enginyer de les obres del port y vegi si hi ha manera de fer un passeig sobre'ls coberts dels molls.

La Secció d'Estudis del Centre Autonomista Catalá de Sant Gervasi ens prega fem públic que la matrícula de les classes gratuites d'ensenyansa que's donaran en dit Centre, passatge de Mulet, 14, se tancaran el dia 10, en qual dia se obre'l curs.

Les classes seran les seguents: Aritmética, Cálcul Mercantil, Geometria, Geografia comercial, Taquigrafia, Francés, Esperanto, Solfeig y piano, Dibuix linial, idem aplicat a les arts, idem d'adorno, Modelat y faians, Nocions d'electricitat industrial, Higiene pública y industrial.

S'ha expedit el seguent telegrama:

«Excmo. Sr. Presidente de la Comisión de Presupuestos del Congreso. — Madrid. —Liga Defensa Industrial Comercial Barcelona ha estudiado con detenimiento Proyectos económicos Excmo. Sr. Ministro Hacienda, considerando inadmisibles por lo onerosos é injustos los de utilidades, cédulas personales, transportes y azúcares. Remitiremos informe demostrando lo expuesto. Nos consta han producido extraordinaria alarma y pésimo efecto clases tributarias, las que se preparan á combatirlos con energía y perseverancia, si no se retiran ó modifican substancialmente, ya que determinarían inmediata ruina de fuerzas vivas que apenas pueden luchar con cargas actuales. Administrando en debida forma contribuciones vigentes, y sin lesión mayor para intereses ya sobradamente quebrantados del contribuyente, opinamos se lograría cifra quizá mayor de la que se persigue con actuales presupuestos.

Presidente, Pedro Milá y Camps; el secretario, Amadeo Torner.»

L'Associació Joventut Excursionista «Avant» celebrará demà una excursió a Santa Creu d'Olorde. Sortida: de l'estació de Sarriá a les sis matí, passant per Vallvidrera, y el retorn, per Sant Feliu, arribant a la 1'20 tarda.

La comissió organisadora de la Mutualitat Artística convoca als artistes de les arts gràfiques y plàstiques a la reunió que tindrá lloc a dos quarts d'onze del matí en el Foment del Treball Nacional, pera la constitució definitiva de la Societat y nomenament de sa Junta Directiva, pregant als que desitgin constar com a socis y no puguin assistir a dita reunió se serveixin enviar sa adhesió per escrit al mateix local y a nom de la comissió organisadora el dia y hora citats.

Demá a la tarda se cantará en el teatre Granvia l'ópera «Aida», pel renomenat tenor senyor Famadas, y a la nit l'aplaudit tenor senyor Mulleras cantará «Rigoletto», debutant la senyoreta Josefina de Oriente.

Pera la vinent setmana anuncía l'empresa el debut de la diva Maria Galvany.

En el Centre Nacionalista Republicá de Gracia demá s'hi donará una gran funció extraordinaria, representantse el preciós drama en tres actes de l'immortal «Pitarra» «El Ferrer de tall», en la que tant s'hi distingeix la companyía que dirigeix en Josep Claramunt, y especialment la senyoreta Carmeta Jarque.

Donades les simpaties de que gosen asegurem un ple.

En el local del Centre de contractistes generals d'obres se reuniren quasi tots els patrons que integren el Tribunal Industrial y els Consells de Conciliació y Arbitratge de vagues, a l'objecte d'estudiar l'informació sobre les reformes que, segons la práctica els ha ilustrat en el poc temps que venen exercint en el càrreg que'ls confiaren sos companys, convé introduir en la llegislació per la qual se regeixen aquests organismes.

Abans de comensar l'acte se va donar compte de diverses cartes d'alguns senyors jurats patrons que per trobarse ausents de Barcelona no podien assistir a l'acte adherintse al mateix y acceptant els acords de la majoria.

Tots els reunits estigueren d'acord en les principals modificacions que precisa introduir en el funcionament de tan importants elements socials y acordant que fins el dijous vinent, de sis a les vuit de la tarda, en el Centre de Contractistes de Obres, Rambla de Canaletes, 6, primer, se rebran les informacions escrites o verbals a l'objecte de que la ponencia pugui aténdreles en son informe.

S'acordá també nomenar a don Just Busquests y a don Artur Gallart pera que en representació de la classe patronal presentin dita informació a la Junta de Reformes Socials.

En vista de la necessitat de constituir oficialment una corporació que entengui en tots els assumptes que relacionats ab reformes socials afectin als patrons, s'acordá nomenar una ponencia composta de don Anicet Noguera, don Josep Sabadell, don Just Busquets y don Artur Gallart, pera que redactin uns estatuts que seran discutits en reunió a propósit.

Aquests acords s'han comunicat a totes les entitats patronals del partit judicial de Barcelona.

—Gran Exposició de Mobles Dirat, Mendizábal, 30, y Sant Pau, 50, 52 y 54.

La Societat d'obrers enquadernadors y similars d'un y altre sexe celebrará reunió general ordinaria de socis y no socis demá, a dos quarts de deu del matí, en son estatge, Aribau, 35, café. Orde del dia: acta de l'anterior, nomenament de taula de discusió y lectura de comunicats, assumpte de la casa Miralles, reducció de jornada y immediates reformes projectades per les Arts del Llibre, ¿quína actitut deu adoptar l'entitat en la vaga dels metalúrgics?, assumptes generals y administratius.

La vaga dels metalúrgies

El director de la Presó.—Disgust Els lampistes.—Éstat del Sr. Tous.—Protesta Reunions.—Notes soltes

Ahir, al migdia, visità al governador, el director de la presó senyor Ródenas.

Preguntat si la visita's relacionava ab les darreres detencions, el governador digué que no.

Respecte a l'estat de la vaga, manifestà que era'l mateix que ans d'ahir. Que en els mitings y reunions, els obrers se mostraren molt pacífics y que no creu que els metalúrgics vulguin la vaga general, ja que en les darreres reunions no se'n va parlar.

⁂

Segons sembla, an el governador l'han molestat forsa, determinades apreciacions que'ls presidents de les Societats Econòmiques feren en el telegrama que dirigiren al president del Govern, protestant de que se tolerin sense esser denunciades als tribunals y sense protestes dels delegats governatius, les menasses y les excitacions a atentats personals, segons ells, que's fan en els mitings obrers.

El senyor Muñoz, per lo vist, troba injustificades tals censures, per la confiansa que l'inspiren els delegats que envia a dits actes. De tots modos, pera depurar el fonament de tals queixes, ha dirigit una comunicació al fiscal de l'Audiencia, y se creu que estan relacionades ab aquest assumpte, les citacions que'l Jutjat de guarda va dirigir, ahir a la tarda, als firmants del susdit telegrama.

Vol dir això, que seran processats els presidents de les Societats Econòmiques de Barcelona?

No ho creiem; però no deixa de tenir importancia la questió.

⁂

Fins ahir havia rebut la Comissió de vaga, l'acceptació de 117 cases a les bases que tenen presentades els obrers metalúrgics.

⁂

En el Centre Obrer ha quedat constituida una Comissió permanent, pera atendre a les peticions dels vaguistes més necessitats, pera que'ls obrers d'altres oficis els hi reculleixin els fills.

⁂

L'enginyer de «La Marítima», senyor Tous, agredit dies enrera a Sarrià, se troba relativament millorat.

La ferida que va rebre es de dos centímetres d'ample, y cinc de profonditat.

El senyor Tous ha rebut nombroses visites, havent declarat davant del jutge de Sarrià.

⁂

La Societat de lampistes, llautoners y llauners, comunica a tots els del ram, que tots els que treballen la jornada de nou hores venen obligats a cotisar la quota de dues pessetes, per solidaritat ab els companys vaguistes. Tot individu que no tingui la contrassenya d'haver prestat dit apoi, serà tingut per esquirol y considerat per lo tant, com a mal company.—La Junta.

⁂

La mateixa Societat de lampistes, «pera demostrar la raó y la justicia que'ns assisteix—diu—al demanar la jornada de nou hores», ens diu lo seguent:

En 1902, quan la vaga general, un grupu de patrons varen cedir y firmaren la concessió de la jornada de nou hores. Però bon seguit de termenarse la vaga, varen concebir l'idea d'associarse, fundant la Societat de Mecànics y Metalaris, en el reglament de la qual se diu «que'ls patrons que perteneixen a dita entitat venen obligats a fer treballar 10 hores de jornada en llurs tallers. Això fet immediatament després de termenada la vaga general de 1902, demostra ja l'intenció que'ls guiava a l'acceptar aleshores la jornada de nou hores, ens diuen els lampistes.

«En honor a la veritat — afegeixen aquests — hi ha que dir que dintre del nostre ram aquests patrons són els menys, puig en 160 tallers treballen les nou hores desde aquella data y en l'actualitat han armat les bases de nostra Societat altres 29 patrons, cansats de fer el jòc als 45 mecànics y metalaris del carrer de Cristina, 13.»

Entre aquests 45 hi figuren, segons ens diuen els obrers, els senyors Ciervo, Vivé y Casals, Baxarias, Pujol, Escayola, Santamaría (Alfons), Damians, Tarrida, Bertrand (Grau), Domènech (Octavi) y algun altre de poca importancia.

Acaben dientnos, els lampistes, que acceptaran qualsevol controversia pera demostrar la veritat de lo dit més amunt, y que no tornaran al treball sense obtenir la jornada de nou hores.

⁂

Haventse presentat en el local de la U. d'O. M. un obrer d'un periòdic d'aquesta capital, oferintse a encarregarse de mantenir a un o dos fills d'un vaguista metalúrgic, s'avisa a tots aquells als quals pugui interessar, passin pel local social y ho indiquin a la Comissió de socors.

⁂

L'Unió d'Obrers Metalúrgics ens prega la publicació d'això:

«Els metalúrgics contra la prempsa.— Ab aquest títul apareix aquesta setmana en el «¡Cu-cut!» un article que'ns veiem en la necessitat de rectificar.

Primerament, hem de dirli que la vaga per nosaltres sostinguda, no fou declarada, com diu, contra'l parer de la majoria dels obrers del ram, puig en els mitings celebrats en el teatre de la Marina y a la Casa del Poble, se va posar ben bé de relleu que la majoria estava disposada a anar a la vaga.

Si molestem tant a la prempsa, es a causa de la mala tasca que estan fent els periòdics. Que siguin imparcials y nosaltres serem els primers en agrailsi. Li direm també, que no tenim cap periòdic de Barcelona que's posi servilment a la nostra defensa y si no que ho diguin ells.

En nostra carta de la setmana passada, tinguerem la consideració que s'ha de tenir als que, ab fins polítics, fan una campanya tant dolenta com mal intencionada.

En quant al dret indiscutible, segons el «¡Cu-cut!» del treball, no li contestem, pera no allargar aquesta nota, però fem constar estar disposats a ferho quan ell vulgui.—La Comissió.»

Hi ha'l segell de la Societat.

⁂

La mateixa Societat obrera ens diu lo seguent:

«Enterats de que en alguns periòdics de Barcelona certes personalitats consideren l'actual moviment dels obrers metalúrgics com a políticament tendenciós y no societari, ens veiem obligats a dir, una vegada més, que únicament lluitem per la jornada de nou hores, la qual, un cop obtinguda, tornarem immediatament al treball.»

⁂

La Societat d'impressors litògrafs «La Solidaria», en reunió general va acordar obrir y encapsalar una suscripció a favor dels vaguistes metalúrgics, ab la quantitat de 25 pessetes, y prega als delegats de les diverses cases, se serveixin entregar a Secretaría l'import de lo recaudat el dissabte de cada setmana.

⁂

Ahir matí s'efectuà l'enterrament del fill d'un vaguista de la casa Rablons, constituint una gran manifestació. Un nombre considerable de vaguistes acompanyà a la atribulada familia.

⁂

Se convoca a tots els metalúrgics de la casa Rablons, y en particular als maquinistes, a la reunió que tindrà lloc demà, a les quatre de la tarda, al carrer de la Mercè, 19, principal.

⁂

ELS PALETES. — L'Associació dels paletes acordá en la seva darrera Assamblea general apoiar moral y materialment als vaguistes metalúrgics si aquests ho demanen y reunirse novament en Assamblea si s'han de declarar en vaga.

Acords similars, com obeint a una consigna, han pres altres entitats proletaries.

◆ ◆ ◆ ◆

—BRICHS, sombrerer, ARCHS, 3.

Demá, com de costum, a la Sala Mercé se regalará un número ab obció a un bonic juguet pel sorteig que's celebra l'últim dijous de cada mes. Al mateix temps la fotografía Amadeo (Pelai, 62) regalará un magnífic retrat-ampliació als concorrents a dita Sala, per lo que hi haurá un altre número premiat ab l'esmentada ampliació.

Don Alfred Romea donará aquest vespre un recital de guitarra a l'Orfeó Catalá.

La Comissió Pro-presos d'Horta prega a totes les entitats de Barcelona que no hagin firmat l'instancia d'indult pera sos germans de la barriada se serveixin passar avui, de nou a deu de la vetlla, a les entitats seguents:

Casa del Poble (café), entrant per la porta del jardí a má esquerra.

Centre Republicá Catalá, Alt de Sant Pere, 2.

Centre Obrer, carrer de la Mercé, 19

Per humanitat y pera la llibertat dels presos us suplica aquesta Comissió acudiu totes a firmar y autorisar ab vostre segell l'indicada solicitut. — El president, A. Costal; el secretari, Angel Pla.

Heusaquí els serveis prestats pel Laboratori Municipal durant el passat mes de setembre:

Secció química. — Mostres ingressades, 61; bones, 35; sofisticades no nocives, 10; sofisticades nocives, 15; particulars de pagament, una. D'aquestes mostres n'hi ha d'oli, aiguardent, llet, pastes pera sopa, rom y vi.

Secció de vacunacions. — Consultes de persones mossegades per gossos, 27; persones vacunades contra la verola, 49; vacuna entregada al Deganat, 250; gossos vagabons cassats en els carrers de la ciutat, 638; animals conduits an aquest institut pera esser observats, 50; gossos tornats a sos amos pagant l'arbitri, 132; gossos asfixiats, 424; gossos entregats a la Facultat de Medecina, 8.

Secció bacteriològica. — Análisis bacteriològics, 18; idem id. de productes patològics, un; suero antidiftéric entregat al Deganat (tubus), 50.

Fins al 2 dels corrents queda obert en la Secretaría de la Comissió de Governació la matrícula de Técnica Bacteriològica, que l'Ajuntament té establerta en el Laboratori Bacteriològic, a càrreg del doctor R. Turró.

Les condicions són les seguents:

Primera. Els drets d'inscripció són de 20 pessetes.

Segona. El curset será de tres mesos.

Tercer. Als deixebles que'l solicitin y hagin demostrat sa capacitat, se'ls facilitará un certificat oficial.

S'ha enviat a Madrid el seguent telegrama:

«Lluis Zulueta y J. Salvatella. — Congrés Diputats. — Madrid. — L'Ateneu Graciene U. F. N. R. prega interpelin al Govern, protestant arbitraria orde governador manant retirar banderes y illuminacions balcons. — La Junta.»

Abans d'ahir a la nit va debutar al Frontó Comtal la parella invencible germans Erdosa, que malgrat jugar contra tres bons pelotaris, en Gabriel, l'Olaiz y en Navas, van endursen el partit ab relativa facilitat, en mitg de grosses ovacions de la gran gentada que omplia el Frontó. Diuen que tornaran a jugar un dia d'aquests y segurament tampoc trobaran trio prou fort pera poderlos batre, són realment una parella invencible.

En l'anfiteatre de la Facultat de Medecina donará, a les deu del matí, una conferencia d'Extensió Universitaria el doctor Valentí Vivó, sobre'l tema «Sanitat y profilaxia, contribució a l'Epidemiologia».

La Secció d'Excursions de l'A. E. P. efectuará demá una visita a les obres de l'Hospital de Sant Pau. Punt de reunió: Plassa d'Urquinaona, parador del tramvia d'Horta, a dos quarts de deu del matí.

Obertura de curs. — L'Ateneu Obrer de Barcelona celebrará la solemnial festa d'obertura del present curs académic demá diumenge, a les tres de la tarda, assistinthi les autoritats y nombroses representacions dels centres de cultura de la capital y pobles comarcans; ademés de la concessió de premis als alumnes llorejats de l'any anterior, faran ús de la paraula els senyors Ignasi Pérez, president de l'entitat; don Joan Meya, de la Associació d'Alumnes y Exalumnes, y don J. V. Estruch, qui exposará les modernes orientacions de les noves ensenyanses. Representant a la Corporació municipal hi assistirá el nostre amic don Ignasi Iglesias. La sala d'actes estará espléndidament adornada.

Sobre la vaga general

ALS METALÚRGICS Y AL CONSELL DE SOLIDARITAT OBRERA

Altra vegada el fantasma d'una vaga general circula pels Centres obrers de Barcelona, omplint de joia'ls cors dels treballadors més exaltats, però sembrant la desconfiansa entre'ls que no creuen en la oportunitat de recórrer a medis extrems sense una veritable necessitat.

Diuen els primers que si els metalúrgics actualment en vaga parcial, soliciten el concurs de las demés Societats obreres pera declarar el paro general, deuen aquestes adherirshi incondicionalment; objectant els segons que no estan encara dites Societats tan faltades de recursos que, pera ajudar als metalúrgics en la lluita que sostenen, sigui precís declarar una vaga general de tots els oficis a Barcelona.

¿Quí té raó? Plantegem la questió abans de donar una resposta. Els metalúrgics, en ús del seu perfectíssim dret, demanen la rebaixa d'una hora en la jornada de treball; alguns patrons, reconeixent la justicia de la petició, la acceptan; altres, alegant subterfugis més o menys raonables, la neguen; y els obrers, considerant la diferencia que en aquest cas concret hi ha entre uns y altres patrons, autorisen pera que pugui treballarse en els tallers dels primers y declaren la vaga en els segons.

Fins aquí creiem que la conducta dels metalúrgics es llògica y, fins extremant les coses, molt prudenta; ja que podria dónarse el cas de que'ls patrons que han acceptat les peticions obreres ajudessin als que les han refusades, construint en els seus tallers les feines de compromís que aquests últims puguessin tenir. Però, imitant la conducta que en ocasions semblantes han seguit altres Societats, no han cregut convenient els metalúrgics arribar a la vaga general de l'ofici, lo que creiem també llògic y equitatiu; puig mentres se rebaixin les hores de jornada demanades, als obrers els ha d'esser indiferent que la feina se fassi en un o altre taller.

Estant plantejada la questió en aquests termes, no sabem d'ont ha sortit la idea de la vaga general de tots els oficis de Barcelona pera fer causa comú ab els metalúrgics, perquè si aquests no han arribat encara a declararla en el seu estament, ¿còm se comprèn que vulguin demanar als altres oficis que la fassin, molts dels quals tenen ja la jornada de nou hores que ara ells demanen, y alguns fins disfruten la de vuit, que es el màximum de lo que fins ara ha demanat la classe treballadora?

Per aquesta raó, creiem que'ls metalúrgics no arribaran a demanar la vaga general dels demés oficis, y molt menys tenint present que cap d'aquests oficis, al reclamar una millora en les seves condicions de treball, ha pensat en recórrer a mida tan radical, per creure, per experiencia, que en comptes d'afavorirlos, els perjudicaria.

Exemple patent el tenim ab els mateixos metalúrgics. Mentres la majoria dels demés oficis, ab vagues parcials o generals del seu estament, han conseguit *lo que* demanaven, els metalúrgics, a pesar de la formidable vaga general de 1902, encara treballaven actualment ab les mateixes condicions que tenien abans d'aquell moviment que fou secundat per tota la classe treballadora.

Y sabeu per què? Perquè les vagues generals no resolen, no poden resoldre problemes que tenen solució més senzilla; perquè les vagues generals no serveixen pera millorar les condicions de treball d'un ofici determinat. Això seria com si volguessim emplear la forsa d'un mall pera trencar la dèbil closca d'una avellana; això seria volguer servirnos d'una destral pera tallar una sola quartilla de paper. Les vagues generals deuen guardarse pels momens culminants y decisius; la vaga general, perquè devem singularisar el cas, deu esser com l'epíleg de la lluita que'l proletariat sosté contra el capital; epíleg que deu convertirse en pròleg de la revolució social. Y si per alcansar millores que, encara que justes, són petiteses davant del grandiós problema social, recorrim ja a l'últim cartutxo, ¿quín recurs ens quedarà pera donar la batalla decisiva?

No, companys obrers, no. La solució del conflicte dels metalúrgics no està en la vaga general, sinó en que tots els demés treballadors procurem que no falti res an aquells soferts germans mentres duri la lluita, per llarga que aquesta sigui; y això podem lograrho molt fàcilment donantlos les caixes de resistencia y obrint suscripcions, y si això no fos prou, aumentant fins ont sigui precís les quotes ab que setmanalment contribuim al sosteniment de les nostres Societats.

Y ja veureu com si ho fem així, els metalúrgics, sense necessitat de que'ls altres obrers secundin la seva vaga, tindran medis sobrats pera lluitar ab els seus patrons, que avui tenen l'esperansa de que els seus treballadors sucumbiran per la miseria, esperansa que potser se realisaria, si en lloc d'acudir nosaltres en ajuda dels metalúrgics, anessim a la vaga general com l'altra vegada, perquè allavores sí que no podriem proporcionarlos els recursos que necessiten pera aguntarse forts y ferms en les seves pretensions.

⁂

Escrites les precedents ratlles, ens enterem de que a Portugal ha esclatat una revolta política y a consequencia d'ella, s'ha proclamat la República.

També llegim que pera'l dia 13 del corrent mes, aniversari del fusellament den Ferrer, se preparen alguns actes pera commemorar aquella data.

Pensin, doncs, els metalúrgics y els delegats del Consell de Solidaritat Obrera en aquestes noves y vegin si en les presents circumstancies, a pesar de comptar ab que les demés Societats federades secundessin el moviment, els hi convé anar a la vaga general; no sigui cas que se'n aprofitin altres elements, y als proletaris ens passi, com va dir un obrer no fa molts dies, lo que als treballadors francesos d'últims del sigle XVIII, que ab els ferros de les reixes de l'enderrocada Bastilla, construiren les cadenes ab que després els lligaren els brassos els que, dientse defensors dels drets de l'home, no resultaren més que uns dèspotes disfressats ab la capa de la llibertat.—Un obrer federat.

◆ ◆ ◆ ◆

ELS SOCIALISTES. — El Comité de l'Agrupació Socialista de Barcelona prega a tots els afiliats que's congreguin demà al domicili social, pera anar a la Societat d'obrers carboners y unirse a la manifestació que aquests han organisat a la memoria del malhaurat Clemente García.

—JOIES, màquines fotogràfiques y objectes pera regals a preus de veritable ocasió, CASA MARTI, Sant Pau, 28.

DENUNCIA. — El nostre estimat confrare «La Publicidad» ha estat denunciat per una informació sobre la revolució portuguesa.

Ab aquest motiu fem avinent als companys del periódic correligionari la nostra més sincera simpatia.

A l'objecte de que la classe obrera pugui ab major facilitat proveirse de la cédula personal, l'Arcaldia ha disposat que en lo successiu quedi obert els diumenges pel matí el despatx y recaudació de les mateixes.

Programa que executará la banda del regiment d'Aragó al cim del Tibidabo, demá a la tarda:

«Lo rat penat», pas doble, Lope.
«Souvenir», vals boston, Híjar.
«La mala sombra», fantasia, Serrano.
«La Boheme», fantasia, Puccini.
«El País de las Hadas», vals, Lleó.
«Recepción», pas doble, Ruyra.

EL CRIM D'AHIR TARDA. — Un obrer fuster que's nomenava Ramon Riera y habitava al Passeig Meridiá, fou agredit ahir, a les sis de la tarda, al carrer de la Llacuna, cantonada a la fábrica dels senyors Arañó.

L'agressió consistí en un tret de revólver que li produí una ferida tan greu al cap, que l'agredit morí poc després, a dos quarts de vuit, en el dispensari de Sant Martí.

El mort pertanyia al Sindicat Nacional de Treballadors.

S'ignora qui ha sigut l'agressor per haver fugit aprofitant la fosca y lo accidentat del camí.

En els partes oficials se fa constar que segons conversacions l'agressor anava acompanyat d'un grupu de quatre o cinc homes y el mort sols portava un company nomenat Francisco Molina Serra.

—Grans existencies en LAVABOS, BANYERES, CALENTADORS, WATER-CLOSETS a preus excepcionals. Lacoma Germans, Passeig de Sant Joan, 44.

La Societat d'Industrials Electricistes y sos anexes celebrará reunió general reglamentaria, a les deu del matí, en son estatge, Pelai, 16, principal. De no reunirse prou nombre, a les onze se celebrará de segona convocatoria.

—CAMISERIA SANS, BOQUERIA, 32. Especialitat en camises a mida.

CRONICA DE FORA

CATALUNYA ESPANYA EXTRANGER

Europa y la revolució portuguesa

Apart els diaris clericals, la prempsa europea reb ab simpatia el triomf de la República a Portugal

A AUSTRIA

Viena, 7 octubre. — Comentant les noves de Portugal, el «Neues Tagblatt», diu que lo relatiu al cambi de la forma de Govern a Portugal sols interessa als portuguesos, als quals desitja sincerament que trobin la tranquilitat y pau interior.

La proclamació de la República a Portugal no tindrá cap influencia en l'equilibri europeu.

«L'Extrablatt» fa observar que'ls ideals monárquics estan menys arrelats en les nacions llatines que en les germániques, peró dubta, no obstant, que Portugal estigui prou preparat pera la República.

El «Reichspost», orgue clerical, considera que'ls dies actuals són de triomf pera les potencies que treballen a l'ombra seguint un gran plan internacional pera trencar els pilars de les monarquies y de la civilisació cristiana.

El «Zeit» y el «Neues Tagblatt» fan observar que sigui quina sigui la fi de la revólució portuguesa, no tindrá cap influencia en lo relatiu a la política internacional.

A ANGLATERRA

Londres, 7 octubre. — Els periódics anglesos flagellen la corrupció dels partits monárquics portuguesos que s'han succeit en el poder.

An això atribueix la causa de la caiguda de la dinastia, de la qual se dolen.

El «Standart», el «Daily Mail» y el «Daily Telegraph» recorden l'aliansa que uneix Anglaterra y Portugal.

Diuen que Portugal es ara un poble lliure y que Anglaterra no té cap desitg de intervenir en els assumptes d'aquella nació.

Segons el «Daily News», els rumors d'una intervenció anglesa són absurdes.

La histórica amistat de Portugal y Anglaterra no depen d'un sistema de Govern.

Tenim confiansa — afegeix el diari — que'l régim republicá será pera Portugal un camí de regeneració.

A ALEMANYA

Berlín, 7 octubre. — Alguns diari alemanys en els seus comentaris respecte a la revolució, insinúen que Anglaterra es més o menys complis de la revolució.

El «Taegliche Rundschau» qui, com els altres diaris alemanys, veu en la revolució la consequencia natural de la corrupció del país, creu que la República no's podrá aguantar.

«El nou régim — diu — se veurá obligat a seguir la mateixa política d'interessos que a perdut a la monarquia, que portará el desorde complet.»

A ITALIA

Roma, 7 octubre. — Els diaris han interviuvat a diversos diputats republicans.

El diputat Faustini espera el triomf definitiu del régim republicá, que es á en el cor y en les tradicions de tots els pobles llatins.

«Després de Portugal será Espanya y després les altres nacions llatines les que proclamaran la República.»

Els republicans, els socialistes y els anarquistes aprofitaran la próxima setmana pera commemorar la execució den Ferrer y organisar grans demostracions de simpatia envers els revolucionaris portuguesos.

GUILLEM II A BRUSELES

Bruseles, 7 octubre. — La visita de Guillem II, acompanyat de l'emperatriu Augusta y probablement de la princesa Victoria, s'ha fixat pera el dia 26 d'octubre.

La recepció dels sobirans tindrá lloc ab arreglo al protocol.

A la seva arribada les tropes de la guarnició els hi faran els honors corresponents.

LES VAGUES DE BERLIN

Berlín, 7 octubre. — Ahir a la nit en el barri de Moabit els vaguistes comensaren a perseguir als esquirols.

Un obrer que persistia en voler treballar en els diposits de Kupfer, la vaga dels quals fou l'origen dels recents disturbis, fou perseguit la darrera nit pels vaguistes, els quals el portaren a la rebotiga d'un taberner y li formaren una mena de tribunal condemnantlo a deixar el treball y bastonejantlo, deixantlo cobert de sang.

Han esclatat vagues en diversos diposits de carbó que servien a la casa Kupfer, la qual figura en el index.

SERBIA Y BULGARIA

Belgrado, 7 octubre. — El ministre de Bulgaria a Belgrado, Tochef, va esser cridat pel seu Govern, que creu que es responsable de l'estat poc satisfactori de les relacions entre Serbia y Bulgaria.

Molts diaris anuncíen que próximament se iniciaran negociacions pera fer un tractat de comers serbi-búlgar, el qual podria esser el primer pas pera una aroximació entre Serbia y Bulgaria.

CONSELL DE MINISTRES

Madrid, 7 octubre. — Els ministres se han reunit en Consell, cambiant impresions sobre les negociacions ab el Mokri.

També parlaren de la situació de Portugal.

En vista de que les linies se restableixen s'ha excitat el zel del senyor Villalobar pera que faciliti noves concretes.

El senyor Valarino llegí el projecte de reorganisació de la carrera judicial.

Entraran 24 aspirants, que aprovaren sense obtenir plassa.

El quefe del Govern aná després al palau y enterá al rei de les noves de Lisboa y de la sessió del Congrés.

EL MOKRI

Madrid, 7 octubre. — En el ministeri d'Estat ha tingut lloc una conferencia entre'l Mokri y el senyor Garcia Prieto, pera seguir tractant de les negociacions entre Espanya y el Marroc.

CONGRES

SESSIÓ DEL DIA 7

A les quatre comensa la sessió baix la presidencia del comte de Romanones.

Els escons y el banc blau estan deserts.

Les tribunes bastant animades.

A la tribuna diplomática hi ha l'embaixada del Mokri.

S'aprova l'acta de la sessió anterior.

Entra al saló el ministre d'Hisenda y s'asseu al banc blau.

Promet el cárreg el senyor Nougués y jura el marqués de Casa Torre.

Se procedeix al sorteig de districtes respecte dels diputats ab actes dobles, que són els senyors Canalejas, comte de Romanones, Lombardero y Fernández Latorre, que representaran respectivament els districtes de Alcoy, Guadalajara, Puentedeume y Málaga.

S'entra a l'orde del dia y s'aproven diferents dictamens d'escás interés.

Sense discussió queden aprovades les actes de Noya, Carlino, Pinto de Línea, Puigcerdá, Peyo, Saragossa, Vendrell y Cazorla.

El senyor QUEJANA impugna la proclamació del senyor Manzano, que apareix triomfant per Guádix.

El senyor MOROTE (Josep) la defensa.

Rectifica el senyor QUEJANA y queda aprovat l'informe.

S'aproven altres diferents projectes de llei.

El senyor ZULUETA censura que a Barcelona s'hagin proibit certes manifestacions externes d'entusiasme per la proclamació de la República a Portugal.

El ministre de la GOVERNACIO repeteix lo dit ahir pel senyor Canalejas, que no es un fet la proclamació o al menys que'l Govern no'n té coneixement oficial.

Rectifica el senyor ZULUETA insistint en que aquelles manifestacions deuen permetres.

El senyor IGLESIAS (Emiliá) se queixa de que s'hagi proibit als dependents del gremi de carboners de Barcelona que anessin a dipositar flors y corones sobre la tomba del seu company Ramon Clemente Garcia.

Li contesta'l ministre de la GOVERNACIO dient que no ha sigut proibida aquella manifestació y que'ls companys den Clemente Garcia podran anar al cementiri sometentse a la designació de l'itinerari marcat pel governador.

Entra a la Cambra el senyor Canalejas.

En PAU IGLESIAS pregunta al senyor Canalejas perqué no ha portat a la Cambra el projecte de llei reglamentant el treball a les mines.

Protesta de que hagin sigut proibides les manifestacions republicanes y socialistes, haventse permés les que celebraren els católics, que també eren polítiques.

El senyor CANALEJAS contesta dient que no s'ha portat a la Cambra el projecte de llei sobre'l treball a les mines perqué encara no té acabada la redacció del mateix l'Institut de Reformes Socials. Afegeix que l'actual Govern no viu de almiratges, sinó que compleix lo que ha promés.

En PAU IGLESIAS fa notar l'impaciencia dels minaires bilbaíns.

El senyor CANALEJAS: No pretenc enganyarlos.

El senyor SORIANO: An aquest Govern pot passarli lo mateix que al rei de Portugal; que en breu plas deixi d'esser lo que es.

El senyor CANALEJAS li replica: Si S. S. creu que sols havem de durar uns dies, per qué demanar projectes de llei? Que li consti que si cau el Govern també cauran les Corts actuals.

Se passa a l'orde del dia y s'aixeca la sessió.

SENAT

SESSIÓ DEL DIA 7

S'obra la sessió a dos quarts de quatre baix la presidencia del senyor Montero Rios.

Als escons y a les tribunes molt poca concorrencia.

En el banc blau, els senyors Canalejas, García Prieto, Valarino, Aznar, Arias Miranda y Caibeton.

S'aprova l'acta de la sessió anterior.

El president del Consell demana la paraula pera donar compte al Senat de la gestió del Govern durant l'interregne parlamentari.

En la Cambra se produeix un moment de expectació.

Entren en el saló diferents senadors, que estaven en els passadissos y molts diputats.

En CANALEJAS comensa dient que ha cregut de son dever venir a donar compte a la Cambra y explica la seva conducta respecte als successos ocorreguts últimament, doncs quan major ha pogut esser aquesta gravetat per circumstancies que després analisará, el Govern que presideix se creu més obligat a explicar davant el país la manera com ha entés que debia procedir.

Parla de les passades vagues y diu que el Govern coneix sobradament els treballs que se han realisat a l'ombra d'aquell moviment y que no deixará que's desvirtuin, com tal volta algú intentará, pera que apareixin com a víctimes els mateixos que provocaren els successos, portats d'una passió política sempre censurable, majorment ara en que'l país s'ha pronunciat a favor de les idees de progrés y llibertat. (Aprovació).

Aquí s'ha confós la questió religiosa ab la vaga pera que'l conflicte resultés major pera el Govern, excitant els sentiments religiosos dels obrers, empró el bon sentit d'aquests ha posat les coses en son verdader lloc.

El Govern se mantenia en son terreny, que era ferm; empró els seus enemics s'aprofitaven de les circumstancies pera donar a tot lo que passava un carácter religiós.

S'ocupa de l'actitut de la Junta Católica de Bilbao, dient que en tots els moments de la vaga se vegé que tractava de provocar conflictes al Govern, insistint en el carácter antirreligiós d'aquest. (El senyor Polo y Peyrolón demana la paraula.)

El senyor Canalejas continua el seu discurs dient que totes les maquinacions de les Juntes de Bilbao no estan encaminades a altra cosa que á fer tambalejar no sols al Govern, sinó al régim. (Sensació.)

S'ocupa dels telegrames que dia Junta va dirigirli protestant (aquesta Junta sempre ha protestat) (Rialles) de que no se li deixés fer lo que ella volia, doncs les lleis s'havien fet precisament pera que ells poguessin fer lo que'ls hi dongués realment la gana.

No recordo que en cap moviment de la Historia s'hagin dirigit tans atacs y en forma tan irrespectuosa a un Govern.

A tal punt arribaren les coses, que estimant ja que afectaven al decoro del Govern, vaig portar l'assumpte als tribunals, pera evitar que la meva prudencia s'interpretés en altre sentit. (Molt bé.)

La manifestació religiosa tenia un carácter marcadament carlista, y per això va proibirse.

En cambi, en aquells llocs en que va esser simplement religiosa, encara que això es dificil afirmarho, se permeté la celebració de tots els actes pera els quals se solicitá l'oportú permís.

S'ocupa després del Missatge dirigit al rei y anuncía que's proposa desenmascarar als organisadors de la manifestació católica, pera que'l país els coneixi.

Ocupantse de les suposicions de que van a ocórrer en breu aconteixements a Ceuta y Melilla, les califica de fantástiques.

Declara que l'embaixada marroquí que actualment se troba a Madrid, es continuadora de la anterior, y afegeix que Espanya sosté relacions ab el Soldá.

Referintse als successos de Portugal, diu que no sab d'ells més que lo que ha llegit la prempsa.

El senyor URQUIJO anuncía una interpelació al Govern per haver proibit les manifestacions católiques a Bilbao.

Jura el cárreg en Pompeu Vidal; se llegeix l'orde del dia pera demá; se reuneixen les seccions y s'aixeca la sessió.

LA PREMPSA DE MADRID

LA "GACETA,,

Publica'ls decrets autorisant la presentació a les Corts dels projectes de llei que's llegiren ahir en el Parlament.

"LA MAÑANA,,

Aplaudeix la conducta del senyor Canalejas a l'esser interrogat ahir en el Congrés pel senyor Azcárate sobre'ls successos de Portugal no admetent ni en hipótesi, com a quefe del Govern, la proclamació de la República a la nació veína, en tant no s'hagi rebut la nova d'una manera oficial.

"EL UNIVERSO,,

Recorda intentones anteriors realisades pels revolucionaris a Portugal, fins arribar al fi assolit.

"EL PAIS,,

Diu que'l republicanisme de Portugal es superior al d'Espanya per tenir l'encís de no haver governat encara, lo que suposa no haver incorregut en les mateixes torpeses que'ls republicans espanyols de 1873 que confundiren els poders executiu y moderador.

"EL LIBERAL,,

S'expressa en el mateix sentit y diu que la República portuguesa significa avens, cultura, riquesa, benestar y civilisació.

ELS PROJECTES DE LLEI

Madrid, 6 octubre. — El projecte de llei que ha llegit el senyor Canalejas en el Congrés respecte als empleats, conté disposicions referents a l'ingrés dels mateixos, que podrá esser per concurs, per examen y per oposició.

Un dels projectes que ha llegit el senyor Cobian se refereix al Deute Públic.

Disposa que's declararan caducades les cárregues de justicia permanents quan no se soliciti la conversió en el plas d'un any y quan se deixin de presentar les justificacions pels interessats en el de sis mesos.

Se suprimeixen les rendes interines y les provisionals. Se declaren caducats els rebuts provisionals de l'empréstit de 175 milions de pessetes de l'any 1873. Els crédits sobre'l Deute al 4 per 100 s'extingiran als 50 anys.

El projecte de llei reorganisant la baixa de diposits, conté nou articles. Disposa que'ls diposits devenguin l'interés que se declarará. Els interessos prescriuran als cinc anys. L'import dels cupons no cobrats, s'inclouran al Tresor. No s'expediran duplicats de resguard. Se castigará als empleats que retrassin donar coneixement de les declaracions de responsabilitat y en quan afectin a fianses de diposit.

En el projecte de llei sobre empréstit de 1.500 milions de pessetes s'enumera la distribució que's fará d'aquesta quantitat en distints rams.

Les reformes en la llei de drets reals, comprenen vuit articles. Senyala les penyores en que incorreran els contraventors.

El projecte de llei sobre comptabilitat es molt extens y consta de 87 articles y de diferents apartats. Se regula y modifica la marxa y tramitació dels assumptes económics pera desterrar vicis arrelats que entorpeixen la bona administració.

ELS REPUBLICANS SOCIALISTES

Madrid, 7 octubre. — Una comissió de regidors republicans socialistes ha visitat a la minoria republicana del Congrés lamentantse del procedir dels republicans de l'Unió a la última sessió de l'Ajuntament.

Això ha motivat una conferencia entre'ls senyors Iglesias, Salillas, Pi y Soriano.

EN FRANCOS RODRIGUEZ

Madrid, 7 octubre. — El senyor Francos Rodriguez ha desmentit la versió circulada de que pensés dimitir l'arcaldia.

UNA BRIGADA A CEUTA?

Madrid, 7 octubre. — S'insisteix en que la brigada del general Crespo, de guarnició a Galicia, se prepara pera marxar a Ceuta.

En aques cas será substituida per una de cassadors.

LA FIRMA REGIA

Madrid, 7 octubre. — El rei ha firmat un decret fixant la forma en que s'han de proveir algunes vagants en la carrera judicial.

ESCÁNDOL A L'AJUNTAMENT

Madrid, 7 octubre. — A la sessió que ha celebrat aquest matí l'Ajuntament, s'ha promogut un gran escándol.

El regidor socialista Quejido, dirigintse al 'arcalde, l'ha felicitat per haver conquistat als republicans, donantlos les delegacions de les arcaldies.

Els republicans han protestat, y entre ells y els socialistes s'han creuat frases violentíssimes.

El públic ha pres part a l'escándol.

L'arcalde, vegentse impotent pera restablir l'orde y al veure que republicans y socialistes anaven a arribar a les mans, ha aixecat la sessió.

L'incident feu abortar el propósit dels republicans que volien demanar a l'Ajuntament que telegrafiés la seva simpatia a la Junta revolucionaria de Portugal.

INCORPORACIÓ A FILES

Madrid, 7 octubre. — L'orde de plassa pera'ls regiments d'infanteria de guarnició a Madrid, disposa que s'incorporin a files els individus de dita arma perteneixents a aquesta regió, que's trobin compresos dintre'ls tres primers anys del servici.

UN GUARDA DE SEGURETAT CRIMININAL

Madrid, 8, 2'7 m. — Al carrer de Sant Andreu, un guarda de seguretat anomenat Cristòfol Bueno, insultà a l'amo de una taverna perquè li reclamà un deute.

Se trabaren de paraules, treientse el guarda el revòlver, y tirantli un tret el qual matà al taverner.

Després ha sortir la tavernera a la que també engegà alguns trets morint al poc rato.

L'agressor va fugir, entregantse a la Comissaría.

DE POLÍTICA

Madrid, 7 octubre. — Els ministerials procuren distraure l'atenció pública enaltint el discurs del senyor Canalejas. L'anunci de la interpelació den Lerroux sobre el procés Ferrer ha sigut molt comentada entre'ls republicans, que troben que'ls actuals moments no són els més propis pera la interpelació.

Al Govern sembla no preocuparli poc ni molt l'interpelació del que'ells diuen radicals.

La nota parlamentaria d'avui l'ha donada el diputat per Barcelona, Lluís de Zulueta.

Parlant de Portugal ha estat molt enérgic y oportuníssim. Els diputats monárquics pretenien ofegar la veu y desconcertar al senyor Zulueta peró aquest els hi ha replicat ab gran energia.

La nota que en Zulueta ha donat avui al Congrés feia falta pera alentar l'esperit republicá.

DON DALMACIO

Madrid, 7 octubre.—Demá en Dalmacio Iglesias interpelará al Govern sobre'ls successos d'Orense, ont, segons ell, els republicans l'atropellaren, apagant-li les llums mentres estava pronunciant un discurs de propaganda católica.

EL PROCÉS FERRER

Madrid, 7 octubre. — El senyor Lerroux ha celebrat una llarga conferencia ab el president del Congrés, el qual li ha donat compte d'haverse rebut el procés Ferrer.

Quan el senyor Lerroux hagi fet l'apuntament del procés, interpelará al Govern sobre l'assumpte.

Darreres noves de Portugal

ELS EXREIS PORTUGUESOS

ONT ANIRAN A VIURE? - FELICITACIÓ

DETALLS

Madrid, 7 octubre.—La Junta municipal republicana de Madrid, ha enviat un expressiu telegrama als republicans de Portugal.

Se suposa que en cas de que'ls reis destronats de Portugal, vulguin fixar la seva residencia a Villamanrique, el Govern de la República portuguesa reclamarà, per entendre que'l viure'ls reis tan aprop de Portugal podria esser causa de una agitació entre'ls monàrquics.

Es probable que'l Govern espanyol els hi aconselli que vagin a viure a Fransa.

Ha salpat de Càdiz cap a Lisboa, el creuer espanyol «Extremadura».

De Lisboa comuniquen que es inexacte que en la lluita moris el fill de Texeira Souza.

Qui està ferit d'un casc de granada, es el pare, el president del Govern monàrquic.

De Gibraltar comuniquen que'ls reis de Portugal demanaren l'auxili facultatiu de dos metges de la plassa.

Tota la reial familia està indisposada, especialment donya Amelia, a causa de la forta impressió rebuda.

Acompanyen als reis destronats, cinc o sis persones del seu servei.

Donya Amelia, plorosa, se plany de la ingratitut del poble portuguès y no s'explica lo ocorregut.

A Sevilla circula'l rumor de que ha arribat aquesta tarda, de rigurós incògnit, a Villamanrique, la reina Amelia.

SE RESTABLEIX LA NORMALITAT

ELS PAISANS ENTREGUEN LES ARMES

Lisboa, 7 octubre.—Els nous ministres han pres possessió del càrreg.

Les cases de Banca, Duanes y comersos, tornen a funcionar regularment.

Els empleats públics ocupen llurs llocs com abans.

El nou ministre de Negocis extrangers ha celebrat una extensa conferencia a bordo del creuer «San Paulo», ab el mariscal Fomera.

Els paisans han comensat a retornar les armes que'ls hi foren entregades pera la lluita.

A la majoria de les poblacions ha sigut desarmada la guarda municipal.

Les guardes de Lisboa y Oporto conserven les armes per haverse adherit al nou règim.

L'ENTERRAMENT DE DOS REIS Y BOMBARDA

Lisboa, 7 octubre.—Els cossos de l'almirall Dos Reis y doctor Bombarda, han estat dipositats a la cambra municipal.

Abdos enterraments se faran alhora y l'acte tindrà caràcter nacional.

TELEGRAMA DEN TEÓFILO BRAGA

Londres, 7 octubre. — «Daily Mayl» publica el seguent telegrama:

«Lisboa, 5 octubre. — Me considero ditxós al comunicarvos que desde aquest matí ha sigut proclamada la República, reconeguda pel poble y l'exèrcit.

La familia reial deposada está en fuita.

El Govern de la meva presidencia ha pres tota classe de precaucions pera assegurarli la vida.

L'orde públic está perfectament mantingut per forses republicanes del mateix poble.

Regna entusiasme indescriptible.

Se compta ab l'adhesió de molts oficials que fins ahir eren monárquics.

També s'han adherit moltes poblacions de la provincia.

La República está assegurada per la voluntat de tot el país que respectará tots els compromisos nacionals.

Será felís si pot consolidar sobre les bases morals la práctica de les bones relacions ab els pobles extrangers y l'aliansa ab Anglaterra. — En nom del Govern provisional, Teófil Braga.»

DETENCIÓ D'UN EXMINISTRE

Madrid, 8 octubre. — Diuen d'Oporto que'l poble ha detingut a l'exministre de la Guerra, general Porto quan marxava a encarregarse del manament de les tropes adictes.

Desde'ls primers moments, no hi havia qui s'encarregués del manament de les tropes, lo que va precipitar la sublevació.

EL REI, VA ABDICAR?

París, 7 octubre.—Telegrafien de Lisboa dient que abans de marxar el rei Manuel, va firmar l'acta d'abdicació.

LA NOTA OFICIAL DE LA PROCLAMACIÓ DE LA REPÚBLICA PORTUGUESA?

Madrid, 8, 1'25.—Encara que no ho han dit els ministres, se sab ja que s'ha rebut la comunicació oficial de la proclamació de la República a Portugal.

(PER CORREU)

SABADELL, 7 octubre.—No s'ha confirmat el rumor de que a la casa Gorina y Valls s'hi treballaria avui. Al mitgdia l'arcalde ens ha dit que potser ho farien a la tarda, més això no ha resultat cert.

Lo que podem avensar es que l'obrera que treballava a la casa Seydoux y Companyia, germana de la de la casa Gorina y Valls, origen del conflicte d'estamaires y filla d'un guarda civil, ha sigut treta de la casa boicotejada lo que pot, en part, alleugerir el conflicte existent.

A les quatre de la tarda, s'ha rebut al C. de la F. O. un document de la casa administradora dels bens d'Antoni Casanovas, dient que ja que en part s'havia resolt el conflicte, diversos obrers els hi havien demanat se posessin d'acord ab la F. O., felicitantsen la casa Casanovas.

Per la seva part, la F. O. ha contestat congratulantse de l'acord y demanant lloc y hora pera entrevistarse. Per lo tant, sembla que de mica en mica s'anirà arreglant la cosa.

Avui s'ha comensat a pastar pa en el forn de la F. O. y demà's repartirà la fornada, que consistirà en uns 250 pans de sis lliures.

Ahir celebrà reunió la Secció d'aparelladors, tintorers y premsadors de la F. O. S.

Després de donar compte'l company president, dels operaris setmanals que falten a la Societat per comparèixer al treball, s'acordà fer prevalèixer l'acord pres en la sessió anterior, això es, convidarlos a plegar o de lo contrari declarà esquirols a tots els que, sens previa autorisació de la Junta, reanusin el treball.

S'acordà, al mateix temps, cridar a tots aquells setmanals a que's serveixin passar per la direcció de la secció, pera enterarlos d'un comunicat.

Acabà l'acte en mitg del major orde y entusiasme.

Pera demà, dissabte, dia 8, a les nou de la nit, hi ha convocada reunió general de carreters, en l'hostatge social, Federació Obrera Sabadellenca, Estrella, número 110.

OLOT, 3 d'octubre. — La Concentració Republicana Democrática, vulgarment coneguda en aquesta ciutat per Centre Lerrouxista, ha acordat definitivament pera el día 9 del corrent la celebració d'un miting anticlerical en aquest teatre.

Entre'ls oradors que hi pendran part a l'acte per ara s'hi compten als senyors Litrán, Asprer y Ulled (Josep).

Segons lo que de públic se diu per aquí, sembla que la festa será més pera donar una batuda an els Ajuntaments que s'han succeit an aquí desde fa uns quants anys, que no pas de pura adhesió a la política den Canalejas.

Entre la gent com cal d'aquesta població ha fet molt mal efecte'l que vinguin a donarnos llissons de moralitat administrativa certa classe de gent que estan portant a la ruina al Municipi de Barcelona; es per això que's descompta del tot un solemne fracás ab doble motiu portant com ara porta aquest acte, com a únic catxet de garantia el segell lerrouxista.

Ahir un incivilisat veí de Sant Joan les Fonts va plantarse davant l'automóbil del doctor Fargas, qui desde fa alguns dies se troba entre nosaltres per motius de salud, logrant ferlo parar y agredint després a cops de puny als passatgers y demés que s'hi acostaven pera protestar de tan recriminable atropell.

La pluja que a primeres hores d'aquest la fira de cap de mes que té lloc avui, matí ha comensat a caure, ha fet que no s'hagi vist tan concorreguda com era d'esperar. No podia esser per això més propicia pels camps y pera les hortalises perqué ja comensava a notarse un xic la secada.

HOSTALRIC, 4 d'octubre. — L'últim diumenge se celebrá en aquesta vila un important miting de protesta contra l'aprofitament d'aigues del Tordera que solicita don Ramon Matas. L'acte, que tingué lloc en el gran saló de l'Escola pública, resultá molt concorregut. Hi parlaren els senyors Enric de Pons, Roquet-Jalmar, Ribot y Carreras, Albert, Fornés y Oms. El pulcre escriptor senyor Ruira llegí un magistral discurs que impressioná fondament a l'auditori.

Tots combateren l'aprofitament, remarcant els perjudicis irreparables que portaria a la comarca. Durant l'acte regná gran entusiasme, aprovantse per aclamació les conclusions.

MONTORNES. — El diumenge darrer se celebrá en aquest poble l'anunciat miting pera combatre'l projecte de portada d'aigues a Barcelona.

Ocuparen l'estrada ademés de la Junta de defensa, els diputats del districte, l'Ajuntament d'aquesta vila y els dels pobles veins y els rectors dels mateixos.

Obert l'acte per l'arcalde, feu ús de la paraula el senyor Ventura de Badalona, qui explicá les lluites sostingudes en defensa de les aigues en dita ciutat.

El senyor Ferran de Sagarra, en nom de Santa Coloma de Gramanet, digué que Barcelona no podia consentir l'aprovació d'aquest projecte, puig seria la ruina d'aquella comarca.

El diputat provincial senyor Fages oferí son apoi y recomená l'unió de tots pera assegurar l'éxit de la campanya.

El senyor Ros, de Mollet, explicá les consequencies del projecte tan desastroses pera Barcelona com pera tota la comarca.

Parlaren a continuació els senyors doctor Elies, rector de Montmeló, el senyor Camps, de Mollet; don Jaume de Riba, president de la Junta. Tots combateren el projecte y oferiren estar al costat del poble en tan interessant questió.

Resumí el president senyor Plaja, diputat a Corts, demostrant lo absurde del projecte, tota vegada que la ciutat de Barcelona no's deixará enganyar.

S'aprovaren unes conclusions que, seguides de centenars de firmes, se presentaran a l'Ajuntament de Barcelona.

PALAFRUGELL. — Uns quinze dies de propaganda han estat prou pera que la idea de fundar un Ateneu hagi cristallisat y sigui un fet. Nosaltres que conexem als palafrugellencs, sabiem que no negarien l'apoi a una obra tan hermosa, y no ens hem equivocat.

Ja tenen lloc adequat ont els seus fills poden continuar la obra comensada pel mestre en la escola, ont rendir culte a Minerva; ara toca an ells conservarla y ferla gran.

Dissabte prop-passat, el mestre en Josep Barceló va donar una conferencia pública en el saló teatre del Centre Fraternal, pera explicar l'objecte de la Societat que s'anava a fundar.

Procuraré donar, en resum, una idea de l'hermós parlament que ab molta justesa de paraules desenrotllá el senyor Barceló.

Comensá dient que tenia la temensa de que la paraula no explanaria ab prou claretat l'idea y que per això aquesta fracassés.

No ens mou cap fi polític, digué; això no vol dir que no s'hagi de tenirne una d'idea política; sí, s'ha de tenir, sempre que per política s'entengui l'art del ben governar, y defensarla honradament y noblement. Si no fos així, tots plegats no seriem res més que una munió d'esclaus.

Digué que tothom se queixava de la manca de cultura y que tot s'esperava d'aquesta; peró que aquest problema pedagógic no se sentia ab intensitat. «Encara mai he vist que'ls pares se revoltessin y els estudiants se declaressin en vaga per donárloshi en comptes d'un pa au pera escola, uns edificis que no són res més que corts.»

Exposá que l'obra de la Escola fracassava per falta d'institucions que continuessin l'obra d'ella. Explicá lo que eren institucions pre y post-escolars.

La educació ha d'esser integral; ha de desenrotllar el cos, l'inteligencia y la part afectiva.

L'educació de l'escola no es de integral, y la de l'Ateneu, com institució continuadora de l'obra de la primera, també té de serho.

Digué que l'Ateneu se compondria de seccions completament autónomes, cuidantse cada una d'organisar actes de la seva incumbencia.

Pera la educació física serveixen — digué — els sports y les excursions y pera la educació intelectual, de la voluntat y de la estética organisarem conferencies, una nodrida biblioteca, treballs d'experimentació, secció dramática y choral.

Acabá fent una crida a tothom, dient que tots tenien de contribuirhi, puig convenia an els de dalt y als de baix; perqué quan arribés el dia en que aquests volguessin pérdrelshi lo seu, la topada fos com bés suau de l'oreig manso y no l'empenta furiosa del tramontanal que tot ho arrasa y esmicola.

Llargs y forts aplaudiments coronaren l'hermosa y ben dita oració del senyor Barceló.

Tot seguit se llegiren els estatuts y per aclamació fou nombrada junta interina de l'Ateneu la mateixa Comissió organisadora.

El número d'inscrits la nit del dissabte era de prop de 200.

ESPECTACLES

PRINCIPAL (Teatre Català)

Avui, dissabte: ESTIL IMPERI (gran èxit), TOREROS D'HIVERN, comedia de gran broma, per l'incomparable Capdevila. A les nou. — Demà, diumenge, tarda, SAINET TRIST, triomf colossal per la senyora Xirgu; EN PAU DE LES CALSES CURTES. — Nit, ESTIL IMPERI, TOREROS D'HIVERN. — Despatx a comptaduria.

TEATRE ROMEA. — Avui, a dos quarts de sis, vermouth extra-còmic. 3 actes. «Home a l'aigua» y «Miralleta pera cassar aloses». Entrada un ral. Nit, «Lo ferrer de tall», per A. Buxens, y «Qui... compra maduixes». — Demà, tarda, la mateixa funció. Mestre *Jordi*, admirable per A. Buxens. Nit, «La mare».

TEATRE TIVOLI. — Avui, dissabte, 8 octubre, tarda, a tres quarts de sis. Butaques gratis; entrada, un ral; palcs, 2 pessetes. Vermouth de moda. Primer, «La señora Barba Azul»; segon, «El país de las hadas». — Nit, funció colossal. Primer, «Los tímidos»; segon, «El país de las hadas»; tercer, «El Rajah de Sacuntala», estrenantse en el tercer quadro el magnífic «Ballet volant»; quart, estrena a Barcelona de la parodia de «Lohengrin», «Lorenzin ó el camarero del Cine», lletra de Granés, música del mestre Arnedo. Gran èxit del teatre Apolo de Madrid y exclusiva d'aquesta empresa. — Diumenge, tarda y nit: «La señora Barba azul», «El país de las hadas», «El Rajah de Sacuntala» y «Lorenzin ó el camarero del Cine».

TEATRE DE NOVETATS. — Companyia còmic-lírica dirigida per Emili Duval y Julia Vivas, de la que formen part les primeres tiples Julia Velasco y Pilar Martí. — Avui, dissabte, tarda, a les sis. Gran vermouth. Primer, «El poeta de la vida»; segon, Cinematògraf. Butaca ab entrada, 50 cèntims; entrada general, 25 cèntims. — Nit, a un quart de dèu. Primer, «El chiquillo»; segón,

MARINA

pel novell tenor

Lluis González Ojena

tercer, «El país de las hadas». — Demà, tarda y nit: «Marina», «El país de las hadas», «El poeta de la vida». — Se despatxa a comptaduria y en el kiosc Rambla Estudis, davant «Las Novedades».

TEATRE DE NOVETATS. — Tournée artística de M.me Blanche Dufréne y dels dos grans èxits del Théâtre Sarah Bernhardt y del Gymnase de París. «L'Aiglon», de Edmond Rostand; «La Vierge Folle», de M. Henri Bataille. — Dijous, 13, y divendres, 14 octubre. — Segueix obert l'abonament a comptaduria pera aquestes dues funcions.

Eldorado (Teatre de Catalunya)

Gran companyia de comedia espanyola

Neus Suárez

Avui, dissabte, l'entremés «Los chorros del oro» y la graciosa comedia en tres actes, «La tía de Carlos». A les nou. — Demà, diumenge, tarda y nit, les dues comedies en dos actes cada una, «El idilio de los viejos» y «El ama de la casa». — Se despatxa a comptaduria.

TEATRE SORIANO | Varietées de primer orde

Espectacle serio pera families

Aquesta nit,

GRAN DEBUT

y funció monstre ab

10-ATRACCIONS-10

Butaca, 60 cèntims

Entrada general, 25

Teatre Granvia

(Empresa Mestres). — Companyia d'òpera italiana. — Diumenge, a dos quarts de quatre, l'òpera en quatre actes

AIDA per el notable tenor **Famadas**

debut del barítón Enric de Ghery, y prenenthi part les senyoretes Darnís, Amatti, y senyors Serra, Oliveras, Oliver y Rosatti. Nit, a dos quarts de dèu, debut de la soprano lleugera

Josepeta de Oriente

Rigoletto per l'eminent tenor **Mulleras**

y senyoreta Amatti y senyors de Ghery, Serra y Oliver. Butaca ab entrada, 1 pesseta. Entrada general, 40 cèntims. — Aviat, debut de la diva M. Galvany.

TEATRE COMIC

Avui, dissabte, a un quart de dèu, «El poeta de la vida». A un quart d'onze: primer, «El alma del querer»; segon, «La Camarona»; tercer,

EL PAÍS DE LAS HADAS

— Demà, tarda y nit, grans funcions. El millor cartell de Barcelona. — Dimars, 11 de octubre, benefici de Elvira Pinós.

Se despatxen també localitats a la Rambla del Mitg, número 6.

TEATRE APOLO

Avui, dissabte, 8,

A les nou

Grandiosa estrena del emocionant drama en 8 actes y 10 quadros, arreglat de la novela per don Emili G. Soler, titulat: SATANELA (La comedianta). — Demà, diumenge, segona y tercera representació de «Satanela». — Queden sospeses hasta nova orde les representacions del gran drama «El sol de la humanidad».

Se despatxen localitats a la Rambla del Mitg, 6, y Comte de l'Assalt, 108.

GRAN TEATRE ESPANYOL

Avui, dissabte, a dos quarts de dèu, l'interessant obra en 3 actes y un epíleg

EL DETECTIVE NICK CARTER

Cascada d'aigua natural, pelícola y decorat exprofés, y la xistosa pessa «La mujer del sereno», per Pep Postes. — Demà, tarda, «El detective Nick Carter» y «La mujer del sereno». Nit, «El detective Nick Carter» y «La muñeca de mamá», per la preciosa nena artista Maria Bassó. — Dilluns, tarda, preus populars, «Tosca». — Dimars, «Daniel», de Dicenta.

Teatre Triomf

Companyia Vilallonga

Avui, dissabte, 8 d'octubre de 1910, a un quart de dèu. Primer, el juguet còmic en un acte «La cuerda floja»; segon, estrena de la preciosa obra en 3 actes de Bernstein, titulada

EL LLADRE

Preus de costum. — Demà diumenge, grans funcions tarda y nit.

TEATRE MODERN DE GRACIA. — Grans funcions pera'l diumenge, per la companyia de vaudevilles del Teatre Nou, 3 úniques seccions, 3. Tarda, a dos quarts de quatre,

Petit y Pataud, S. en C.

Tarda, a les sis, «¿Porten res de pago?». Nit, a dos quarts de dèu,

Jugo y part y Una passió de són

Pendran part en aquestes funcions, els notables actors Santpere, Bosso, Pedrola, Font, Ginestet y Mantua, y les aplaudides tiples y primeres actrius Plà, Ferrer, Egea y Faura. Preus econòmics. Detalls per cartels.

TEATRE DEL BOSC. — Avui, dissabte. Seccions a benefici del públic. 4 debuts de atraccions, 4, y gran programa de cine. — No's pot donarse més espectacles y millors per aquests preus: preferencia, 30 cèntims; entrada, 15. Sessions continues de nou a dotze.

FRONTÓ COMTAL. — Grans partits tots els dies a les quatre de la tarda. Dijous y dissabtes, tarda y nit.

COMISSIÓ DEPORTIVA DEL CIM DEL TIBIDABO

SALUD Y RECREU. Diumenge, 9 d'octubre. Concert per la brillant banda del Regiment de Aragó. — Tir Flobert. — Box-Ball. — Etc., etc.

Concerts

ALCAZAR ESPAÑOL 7-UNIO-7 Totes les tardas a les 3. Totes les nits a les 9. 40 artistes espanyoles y extrangeres, en les que hi figuren 5 notables etoiles, 5. ADOY REVILLE, HELIANE, LA TANGUERITA, CUARTETO SOLÁ, LONA STARVILLE y la celebritat russa CONDESA

LYDIA DE ROSTOW Tarda, a les 6. Nit, a les 12

forman la troupe de cafè-concert veritablement més ovacionada de Barcelona. — Dimecres vinent, un altre gran debut. ELS ALEGRES **Lina Darwils**

Entrada lliure. Consumació obligatoria. Butaques, una pesseta

Atraccions, varietées, concert **Eden Concert** Assalt, 12. Telèf. 2,461. Tots els dies, tarda y nit, grans funcions per tota la gran «troupe» franco-italo-anglo-espanyola. Dissabte, 8 d'octubre, inauguració de la temporada d'hivern. — 12 debuts, 12 nous a Barcelona. Inauguració del nou «Foyer».

Cinematógrafs

SALA MERCE. — Exit creixent de les varietats a les grutes. Grans actualitats: «Els misteris del pont dels suspirs de Venecia»; «Episodis de guerra»; «Enterrament de l'aviador Cháves» y altres.

DIORAMA En autòmates, estrena de la sarsuela còmica en tres quadros, «El capitán Mefistófeles». En pelícoles, estrenes de segona part de

Don Juan de Serrallonga

«La Geisha»; «Prurito de Rubinet» y altres.

GRAN CINE BOHEMIA. — Avui, dissabte. Grandiós programa d'estrenes.

La Geisha

Don Juan de Serrallonga

(SEGONA PART)

«Misterios del puente de los suspiros»; «Tomás Beckect»; «Prurito de Rubinet»; «Max, campeón de boxeo»; «Historia de sombreros» y altres de veritable novetat.

Demà, diumenge, grans seccions tarda y nit. A dos quarts de dotze, secció vermouth ab programa monstre.

SALA ARGENTINA SANT PAU 64

Cinematògraf y Atraccions

Avui, grans debuts, «El gran Felipe», sens igual ventríloquo ab els seus xistosos ninots; «Rega», notable transformista imitador; «Fuster», aplaudit tenor, interpretant el seu escullit repertori; «Los Campeoninis», parella de ball. Quartet selecte y un escullit programa de les millors pelícoles. Cada dia variat.

Tothom a la ARGENTINA

CINE POPULAR. — Cera, núm. 51, junt a la Ronda Sant Pau. — Avui, a les sis de la tarda, inauguració de les reformes de la sala de projeccions. Programa extra. Estrenes de

DON JUAN DE SERRALLONGA (segona part)

Nena de dues mares

y altres. Tothom al Popular que es el cine més elegant y còmodo.

DIVERSIONS PARTICULARS

ROMEA. — Societat Latorre. — Avui, «Lo ferrer de tall», per A. Buxens, y «Qui... compra maduixes». Vales, Dagueria Grau y Sombrereria Gili.

MUNDIAL PALACE. — Concerts Santos tots els dies. Coberts desde pessetes 3'50. Els divendres boullaibaise. Dissabte, menú corrent y vegetarià.

Botlletí comercial

7 d'octubre de 1910

Moviment de Borsa

BORSA DE BARCELONA

COTISACIÓ OFICIAL

	Operacions	Diner	Paper
Londres 90 dies	00'00	26'.7	00'00
Londres xec.	27'10	00'00	27'09
Paris xec.	7'25	00'00	7'30
Madrid y plasses bancables a 8 dies vista	0'00	0'30	0'00
Fondos públics			
Deute Interior 4 0[0 fi de mes	83'60	83'625	83'65
Deute Interior 4 0[0 fi pròxim	0'00	00'00	00'00
Deute Inter. comp. s. A 4 0[0	85'00	00'00	00'00
Deute Inter. comp. s. B 4 0[0	85'[illegible]5	00'00	00'00
Deute Inter. comp. s. C 4 0[0	85'[illegible]0	0'00	00'00
Deute Inter. comp. s. D 4 0[0	83'50	00'00	00'00
Deute Inter. comp. s. E 4 0[0	00'00	00'00	00'00
Deute Inter. comp. s. F 4 0[0	83'50	00'00	00'00
Deute In. comp. s. G H 4 0[0	83'70	00'00	00'00
Deute In. difere. sèries 4 0[0	00'00	00'00	00'00
Deute Amort., s. A, 15 Nove.	101'[illegible]0	000'0	00'00
Deute Amort., s. [illegible], 15 Nove.	100'85	00'00	00'00
Deute Amort., s. C, 15 Nove.	100'75	00'00	00'00
Deute Amort., [illegible], 15 Nove.	10[illegible]'60	0'[illegible]0	0'00
Deute Amort., s. A, janer	92'25	00'00	00'00
Deute Amort., s. [illegible], janer	92'25	00'00	00'00
Deute Amort., s. E, janer	92'00	00'00	00'00
Deute Amort., dif. sèr., janer	0'00	00'00	00'00
Títuls Deute Mun., 1903-4-5	00'00	00'00	00'00
» » » 1905	94'15	94'00	94'25
» » » 1907	00'00	91'00	91'25
» » Reforma 1905	92'25	92'25	92'50
» Maig 1899 (Ensanxe)	0'00	00'00	00'00
» Abril 1907 (Ensanxe)	00'00	92'50	93'00
Emprèstit Diputació Provin.	00'00	00'00	00'00
Obligacions comptat			
F. C. Nord Villalba a S.	00'00	96'15	96'50
F. C. Osca a Fransa y altres línies (4 per 100)	95'00	95'85	96'15
F. C. y Mines Sant Joan	82'00	82'00	82'25
Tarragona a B. y F.	59'75	59'65	59'85
Madrid a Saragossa y a A.	103'50	103'25	103'75
M. a S. Serie B. núms. 1 al 150 000	100'85	100'75	101'00
M. a S. Serie C. núms 1 al 160,000	96'25	96'25	96'50
Madrid a Bar., Reus a Roda	00'00	57'65	57'85
Almansa a V. y T., adherides	79'15	79'00	79'25
Medina a Zra. y Or. a Vigo	00'00	42'50	43'00
Id. a Id. prior. s. G y H.	00'00	76'50	77'00
Mad. a Các. Port. 1.ª y 2.ª s.	00'00	102'75	103'25
Id. id. id. id. 3.ª S.	00'00	95'00	95'50
Vasco-Asturiana	00'00	104'50	105'00
Olot a Gerona	00'00	93'25	93'75
Companyía General Tranv.	96'50	96'25	96'75
Companyía Barcel. Electricit.	102'85	102'75	103'25
Companyía Barcel. Electricit.	94'[illegible]5	94'50	95'00
Companyía Transatlàntica	95'00	95'00	95'35
Canal d'Urgell	00'00	79'00	79'50
Comp. Gener. Tabac. Filipinas	00'00	100'25	100'75
General sucrera d'Espanya	00'00	00'00	00'00
Port de Barcelona emp. 1908	100'15	00'00	00'00
Accions fi de mes			
Banc Hispà Colonial	00'00	00'00	00'00
Catalana General de Crèdit	55'65	55'00	56'25
F. C. Medina a Z. O. V.	00'00	00'00	00'00
F. C. N. d'Espanya	8[illegible]'70	86'80	8[illegible]'[illegible]5
Id. Madrid, Saragossa y Alacant	92'55	92'65	92'70

BORSÍ DEL MATÍ

Informació de la casa Fills de F. Mas Sardà. Rambla del Mitj, 20.

	Obre	Tanca
Interior fi de mes	83'60	83'77
Alacants id.	92'[illegible]0	92'70
Nords id.	85'90	8[illegible]'90
Colonials id.	00'00	00'00
Catalana id.	00'00	0'00
Banc Espanyol de l'Illa de Cuba	00'00	110'20

BORSÍ DE LA TARDA

Informació de la casa Fills de F. Mas Sardà. Rambla del Mit, 20.

Interior fi de mes	83'73	83'67
Alacants id.	92'70	92'[illegible]
Nords id.	86'95	86'90

CAMBI DE MONEDES

Informació de la casa Fills de F. Mas Sardà. Rambla del Mitj, 20.

Alfons	6'80	per 100
Isabel	9'80	id.
Unses	6'80	id.
Or de 4 duros	6'30	id.
Or de 2 y 1 duro	4'80	id.
Dollars	9'80	id.
Lliures esterlines	26'83	ptes.
Francs	6'95	per 100
Marcs	131'50	id.

Plassa de Barcelona

COTONS

Informació del "Centre Algodoner de Barcelona".

Liverpool 7 d'octubre

	Anterior		Avui	
	Tanca	Obre	Obre	Tanca
Disponible	7'70	0'00	7'88	—
Octubre	7'57	7'60	7'63	7'67
Octubre-Novembre	7'48	7'53	0'00	7'61
Novembre-Desembre	7'[illegible]5	7'50	7'53	7'57
Desembre-Janer	7'45	Nom.	0'00	7'57
Janer-Febrer	7'46	7'53	0'00	7'58
Febrer-Mars	7'47	0'00	0'00	7'[illegible]9
Mars-Abril	7'50	7'55	7'57	7'61
Abril-Maig	7'50	0'00	0'00	7'61
Maig-Juny	7'51	7'56	0'00	7'[illegible]2
Juny-Juliol	7'49	0'00	0'00	7'60
Juliol-Agost	0'00	0'00	0'00	0'00
Agost-Setembre	0'00	0'00	0'00	0'00

Alexandria 7 d'octubre

	Obre Anterior	Obre Avui
Novbre	20 5/8	20 21/32
Janer	20 25/32	20 7/8

Sostingut

New York 7 d'octubre

	Anterior Tanca	Avui Obre	Tanca
Disp.	14'1[illegible]	00'00	00'00
Obre.	13'[illegible]8	14'[illegible]6	14'[illegible]
Des.	1[illegible]'23	00'00	00'00
Jan.	14'29	14'4[illegible]	1[illegible]'30
Mars	14'4[illegible]	14'[illegible]7	1[illegible]'58
Maig	14'54	14'65	00'00
Juliol	14'53	00'00	00'00

Sostingut

New Orleans 7 d'octubre

	Anterior Tanca	Avui Obre
Disponible	14 7/8	—
Octubre	14'05	14'22
Desembre	14'13	00'00
Janer	14'26	14'34
Mars	1[illegible]'[illegible]6	00'00
Maig	14'[illegible]5	00'00
Juliol	14'64	00'00

Esc. sostingut

Arribades als ports dels Estats Units — 37,000 bales contra 62 000 al mateix dia de l'any anterior.

Preus corrents dels cotons en rama, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors Reials de Comers, d'aquesta Plassa, en pessetas els 100 kilos, a la valor al comptat.

Procedencies	Middling fair	Fully good midd.	Good Middling
	—	—	—
New-Orleans			
Texas.	211'0 a 213'0	207'0 a 207'0	205'0 a 209'0
Altres ports	000'0 a 000'0	000'0 a 000'0	000'0 a 000'0

OLIS D'OLIVA

Informació de la casa J. Re[illegible]s.

Dia 7 d'octubre

Andalús, de 124'00 a 123'25 pessetes; Tortosa, de 143'00 a 15[illegible]'75; Ribera d'Ebre, de 157'75 a 165'25; Baix Aragó de 1[illegible]'50 a 1[illegible]'52.

Preus per [illegible] els 100 [illegible].

Arribades [illegible] al dia [illegible].

Estació del Bogatell, 0,000 kilos.

Estació de Vilanova, 0,000 kilos.

Estació del Nord, 0,000 kilos.

OLIS REFINATS

Encuites de 5 cantis de 5 litres:

Regás [illegible]

Regás [illegible]

La Trompeta, a 0'00 [illegible]

Informació marítima

Moviment del Port del dia 6 d'octubre

EMBARCACIONS ENTRADES

De Palma, vapor espanyol «Bellver», de 786 tonelades, capità Pujol, ab càrrega general, 37 tripulants y 54 passatgers.

De Bilbao, vapor espanyol «Cabo Sagratifel», de 1,313 tonelades, capità Zarazegui, ab càrrega general, 23 tripulants y 12 passatgers.

De Marsella y escales, vapor espanyol «Gabriel Rius», de 322 tonelades, capità Alsina, ab càrrega general y 22 tripulants.

De Galveston, vapor italià «Cicilia», de 2,316 tonelades, capità Balangine, ab cotó y 30 tripulants.

De Galveston, vapor austriac «Ida», de 3,013 tonelades, capità Zar, ab cotó y 30 tripulants.

De Palamós, llagud espanyol «Montserrat», de 35 tonelades, patró Martí, ab càrrega general y 6 tripulants.

De Castelló, vapor espanyol «Numanive», de 268 tonelades, capità Moll, ab càrrega general, 17 tripulants y 32 passatgers.

De Reciavice, vapor norueg «Vigsnaes», de 411 tonelades capità Hausen, ab bacallà y 13 tripulants.

De Sant Carles, llagud espanyol «Joven Pepe», de 35 tonelades, patró Rosales, ab sal y 5 tripulants.

EMBARCACIONS DESPATXADES

Pera Mahó, vapor espanyol «Monte Toro», capità Cabot, ab càrrega general.

Pera Valencia, vapor austriac «Trinyia», capità Ulasich, ab càrrega general.

Pera Terranova, corbeta italiana «Spagna», capità Giannoni, ab càrrega general.

Pera Ciutadella, pailebot espanyol «Balcar», capità Pons, ab càrrega general.

Pera Andrax, pailebot espanyol «Tres Hermanos, capità Ros, ab càrrega general.

Moviment del port del 7 d'octubre

EMBARCACIONS ENTRADES

De Sevilla, vapor espanyol «Navarra», de 1,039 tonelades, capità Sànchez, ab càrrega general, 27 tripulants, 6 passatgers pera aquest port y 3 de trànzit.

De Palma, vapor espanyol «Balear», de 516 tonelades, capità Amengual, ab càrrega general, 34 tripulants y 50 passatgers.

De Huelva y escales, vapor espanyol «Grao», de 1,010 tonelades, capità Suárez, ab càrrega general, 25 tripulants y 22 passatgers.

De Ciutadella, pailebot espanyol «C. San Nicolàs», de 36 tonelades, patró Lluch, ab càrrega general y 6 tripulants.

De Marsella, vapor espanyol «Cataluña», de 982 tonelades, capità Ortiño, ab càrrega general, 29 tripulants, 10 passatgers pera aquest port y 1 de trànzit.

De Marsella, vapor espanyol «Sevilla», de 752 tonelades, capità Heredia, ab càrrega general, 34 tripulans, 32 passatgers pera aquest port y 2 de trànzit.

De Carvis, pailebot espanyol «Roberto», de 120 tonelades, patró Cardell, ab ciment y 7 tripulants.

De Gènova, vapor norueg «Maurangen», de 629 tonelades, capità Tonlad, ab lastre y 15 tripulants.

De Valencia, vapor espanyol «Canalejas», de 455 tonelades, capità Llopis, ab càrrega general, 14 tripulants y 285 passatgers.

De Ceta, vapor espanyol «Manuel Espaliu», de 681 tonelades, capità Ginard, ab càrrega general, 21 tripulants y 199 passatgers.

De Melilla y escales, vapor-correu espanyol «Barceló», de 1,077 tonelades, capità Bartual, ab càrrega general, 37 tripulants y 20 passatgers.

De Havana y escales, vapor espanyol «Buenos Aires», de 3,226 tonelades, capità Pérez Vizcaino, ab 129 tripulants, 54 passatgers pera aquest port y 34 de trànzit.

EMBARCACIONS DESPATXADES

Pera Gènova y escales, vapor espanyol «Grao», capità Suàrez, ab càrrega general.

Pera Ceta, vapor espanyol «Rioja», capità Mas, ab càrrega general.

Pera Palma, vapor espanyol «Bellver», capità Pujol, ab càrrega general.

Pera Valencia, vapor espanyol «Valvanera», capità Benítez, ab càrrega general.

Pera Torrevieja, pailebot espanyol «Joven María», patró Campillo, ab càrrega general.

Pera Marsella, vapor francès «Saint Marc», capità Bairchir, ab càrrega general.

Pera Palma, corbeta italiana «Adriano», capità Oreste, ab lastre.

Pera Torrevieja, polacra goleta «Concepción Mateo», capità Blanco, ab càrrega general.

OBSERVACIONS ATMOSFERIQUES

L'Observatori Meteorològic de *l'Universitat* anotà ahir els següents datos:

Hores de observació	Baròmetre nivell mar	Temperat.ª a l'ombra	Direcció del vent	Humitat relativa	Classe de núvols	Quantitat de núvols
8 m.	761'52	16'1	NE	64	CK	0'3
4 t.	760'88	19'1	ESE	74	CKN	0'8

En les 24 hores	Temperatura Màxima	Temperatura Mínima	Velocit. del vent	Aigua evaporada	Pluja en milím.
	Sol 33'3 Omb. 21'3	Omb. 13'4 Refl. 12'2	421	4'93	0'00

Sortida del sol: 5 h. 54 m. — Se pon: 5 h. 23 m.

Imprempta y estereotipia, Fortuny, 2 ter.

HERPES (interns y externs)

Escrófules, Tuberculosi, Reuma, Gota, Mal de pedra, etc., se curen radicalment ab el Aixarop antihumoral

Purificante R. Saez

Ab el seu ús desapareixen ràpidament els ***picors, taques, grans, escames*** y demés manifestacions de la pell, les ***granulacions, plaques*** y ***ulceracions*** de la boca y les obertures naturals, y els ***dolors*** de les articulacions y els ossos.

OBESITAT (excés de greix)

se combat y se curen les malalties proprics dels obesos ab el Aixarop Fundent de la grassa

Obesífugo R. Saez

Ab el seu ús, els obesos, sense privarse de menjar y beure lo necessari, enflaqueixen, y sense subgectarse a exercicis fadigosos disminueixen la grassa y s'aprimen, desapareixent les molesties y curantse les malalties que sofreixen.

Els remeis especials del metge R. SAEZ DOMÈNECH són de composició vegetal y del tot tolerables. — Contant 35 anys d'èxit y milers de curacions.

MALALTIES URINARIES

Irritacions, prostatitis, cistitis, estrenyiments, etcétera, se curen, siguin recents o antigues, ab les píldores

Flujicida R. Saez

Ab el seu ús, paren a les poques preses la picor y la frecuencia de orinar, desapareixen les secrecions anormals y les mucositats de la orina, que s'expeleix fàcilment y sense sediments, y els malalts ab la salud recobren el tò y vigor perduts.

Aquests remeis especials se venen en les farmacies: Hospital, 2; Princesa, 1; Rambla de les Flors, 4; Pelai, 9; Escudellers, 75. Consultes gratuites ab el metge **R. Saez Doménech**, plassa Bonsuccés, 2, y Sitjas, 1, pral.

Clínica C. CROUS

TRATAMIENTO ÚNICO Y EXCLUSIVO PARA LA CURACIÓN
— — RADICAL DE LOS — —

Herpes (brians)

tanto INTERNOS como de la PIEL
: : por crónicos y graves que sean : :

Dosimetría gratis en las horas de consulta especial

de 11 á 2 y de 6 á 7

Consulta reducida: de 8 á 10 de la noche

Carmen, número 56, principal

GRATIS graduació científica de la vista

ULLERES y LENTES cristall de roca, a 6 pessetes **Hospital, 6 pral., P. Ruiz y Berenguer,** òptics. Pròxim tras l'altar **Santa Agna, 19 pral.**

SALUD - BELLEZA - FUERZA

la conseguiréis combatiendo sin tregua a los **HERPES** tanto internos como de la piel mediante el uso del

ROB XARRIE

De venta en farmacias y droguerías de España y América

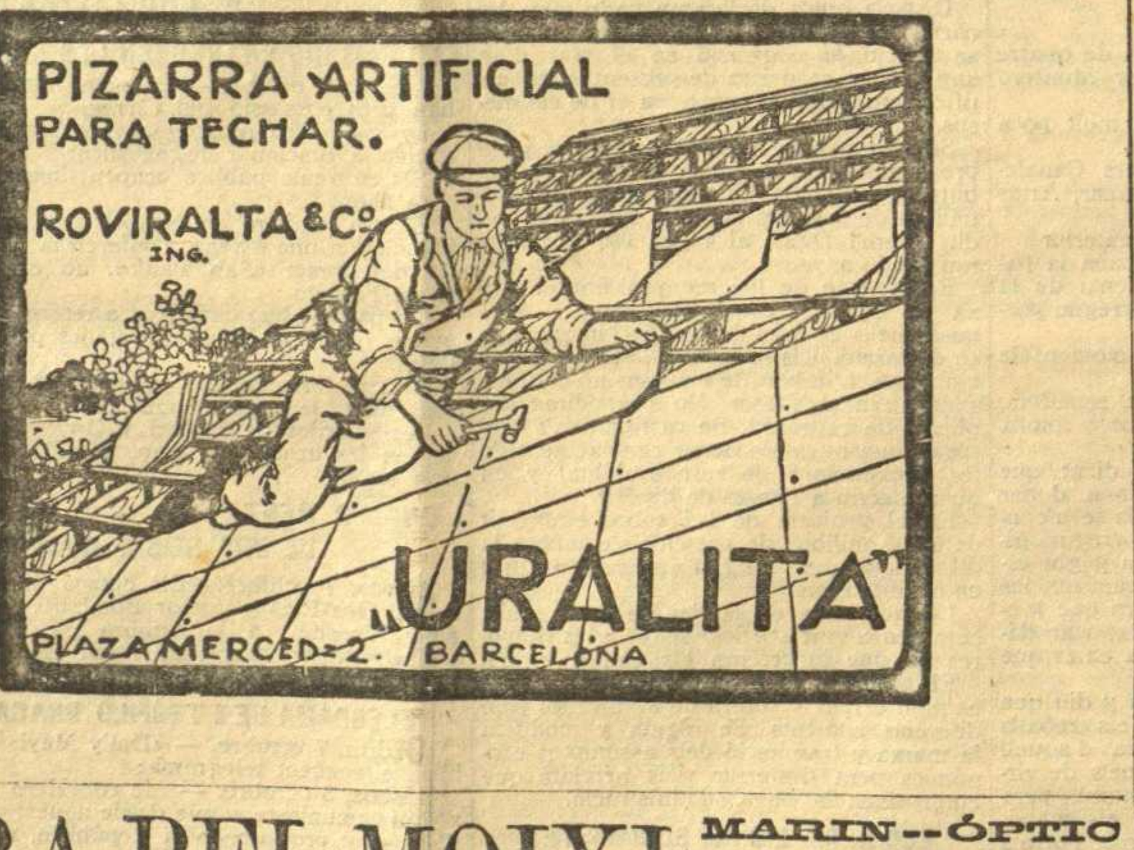
PIZARRA ARTIFICIAL PARA TECHAR.
ROVIRALTA & Cº ING.
"URALITA"
PLAZA MERCED-2. BARCELONA

FORA PEL MOIXI

Els POLVOS COSMÈTICS DE FRANC treuen en pocs minuts el pel de qualsevol part del cos, mata ses arrels y no torna a sortir. No irrita'l cutis. Aquest depilatori es utilíssim a les senyores que tinguin pel moixi (vello) a la cara y brassos, pera que axí puguin destruirlo. UN POT 2'50 ptes. — S'envia certificat per correus si per endavant se reben 3'50 ptes. en LLIURANSA de Gira Mutu, en segells de correu.

Farmacia Borrell

COMTE DE L'ASSALT (CARRER NOU), NUMERO 52. — BARCELONA

Poder natural Desenrotlleu vostres forses mentals y adquirireu aquest poder sutil que domina no solament la materia, sinó l'enteniment d'altres persones. Aquest poder es la herencia que té tot ser humà, pera que, fent bon ús d'ell, pugui adquirir tot lo que en justicia li perteneix. J. Carreté (Mentalista), Escudellers, núm. 75, segon, segona, escala esquerra, Barcelona.

VIUDOS Y SOLTERS

Diferentes senyoretes de totes edats y ab dots y fortunes desde 100 a 100,000 durus o més, desitgen casarse com Déu mana. Totes son honrades, instruides y de bones families. Escriure (ab segell dintre de la carta) a don J. Prats, rambla de Catalunya, 46, primer. — Unica casa formal.

MARIN--ÓPTIC

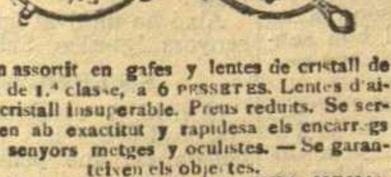

Gran assortit en gafes y lentes de cristall de roca de 1.ª classe, a 6 PESSETES. Lentes d'aigua cristall insuperable. Preus reduits. Se serveixen ab exactitut y rapidesa els encarregs dels senyors metges y oculistes. — Se garanteixen els objectes.

ARCS, 3. (JUNT A LA PLASSA NOVA)

MOBLES DE A. DIRAT

Exposició permanent de dormitoris, menjadors, despatxos, salons, etc.

Grans magatzems ab 12 portes. Mendizabal, número 30 y Sant Pau, 50, 52 y 54.

La trencadura CURADA per 25 pessetes

Mitjansant el nou VENDATGE americà del doctor Hunter, de Filadelfia. Aquest vendatge elastic sense ressort, no adoleix dels defectes que tenen els sistemes francesos, superantlos en calitat, comoditat y efectes de perfecta contenció y curació de la hernia (trencadura). 5,000 PTES. se regalaran al qui demostri lo contrari. No comprar cap altre vendatge sense abans veure y assajar aquest meravellós aparell.

ASSAIGS GRATIS

Unic representant pera Europa: A. PALAU. — Despatx de nou a una y de tres a set. **Carrer Ampla, 14, tenda,** (prop a la iglesia de la Mercé).

BIBLIOTECA CLÁSSICA CATALANA

EDITOR IMPRESSOR ARTUR SUÁREZ || UNIVERSITAT, 34 BARCELONA || ADMINISTRADOR RAFEL GISPERT

GRAN CUPÓ REGAL

En virtut d'un conveni entre EL POBLE CATALÁ y la Biblioteca Clàssica Catalana s'entregaràn al portador d'aquest cupó les obres següents:

Historia de Catalunya den Bofarull, traducció catalana, trenta tomos.	15 volums
Crònica o comentaris del rei en Jaume I, feta y escrita per ell mateix en sa llengua natural	1 »
Els Almogàvers, F. de Moncada. Expedició de catalans y aragonesos.	1 »
Crestomatia de la Llengua Catalana. Prosa y vers. Desde'l IX sigle al XIX, per Antoni Bulbena	1 »
Les obres del valerós cavaller y elegantíssim poeta Ausias March	1 »
Literatura Catalana	1 »
	21 volums

Totes aquestes obres van ricament enquadernades, essent una verítable joia, indispensable en tota biblioteca.

El seu preu es de *125 pessetes*, però presentant aquest cupó se reduirà a *100 pessetes* y, ademés, se concedirà el pagament a plassos mensuals de *cinc pessetes*, entregantse tota l'obra al firmar la pòlissa de compra.

DINER en 1.ª hipoteca y sobre valors desde'l 3 per 100 anyal en lletres, proprietaris, industrials y comerciants, desde'l 1½ per 100 al mes.

DINER en 2.ª hipoteca, usdefruits y parts indivises, y sobre gèneres, pianos, carruatges y tota garantia que convingui. Rambla de Santa Mònica, 4, entressol.

SE COMPREN mobles de totes classes, catifes, pianos, caixes de cabdals, objectes d'art, llensols de fil, matalassos, cortinatges y pisos sencers. Carrer de la Canuda, núm. 13

ESQUELES MORTUORIES

SE N'ADMETEN AN AQUESTA IMPREMPTA, FINS A LES TRES DE LA MATINADA